REGD. NO. 40A | విడిప్రతి 0-2-0 | 3-8-56 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

సంపుటి 28 : మేనేజింగుఎడిటర్ : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 31

సెలక్టు కమిటీలో ఆంధ్ర సరిహద్దుల విషయం రాష్ట్రకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు ప్రస్తావించనేలేదా?

పార్లమెంటు కాంగ్రెస్‌పార్టీ సమావేశంలో బయటపడిన సత్యం

సరిహద్దు వివాదాల పరిష్కర్తగా పండిట్ పంత్

(ఢిల్లీనుండి చివరివార్త)

రాష్ట్రాల సరిహద్దు తగాదాల పరిష్కర్తగా మొదట్లో డాక్టర్ రాధాకృష్ణగారిని నియమించుటకు కాంగ్రెస్‌పార్టీ నిర్ణయించింది. కాని దానికి వారు అంగీకరించినట్లులేదు. దానివల్ల వారికి బదులు హోం మంత్రి పండిట్ గోవిందవల్లభపంత్ ఎన్నుకోబడినారని తెలుస్తున్నది.

ఆంధ్రకాంగ్రెస్ అధిపతులు, ముఖ్యంగా అధ్యక్షులు శ్రీ అల్లూరు సత్యనారాయణ రాజుగారు, విశాలాంధ్రవిషయంలో, ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్నికున్న సరిహద్దు వివాదాలలో, రాష్ట్రంలోవుండగా ప్రజల అభిమానాన్ని సంపాదించడానికి, తెలుగువారికి తామేదో ఒరగబెడుతున్నట్లు పుత్తె పుత్తె ప్రకటనలు చేయడం తప్పితే, ఢిల్లీలో పెదవికదిపి మాట్లాడిన పాపాన పోయినట్లులేదు.

రాష్ట్రాల పునర్విభజనబిల్లు సెలక్టుకమిటీలో సభ్యుడైన యీ ఆంధ్రనాయకుడు, ఆ కమిటీలో ఆంధ్రరాష్ట్రానికి చెందవలసిన యితర రాష్ట్రాలలోని తెలుగు ప్రాంతాల విషయం ప్రస్తావించనేలేదని ఢిల్లీనుండి మాకందిన నమ్మకమైన ఒకవార్తవల్ల తెలుస్తున్నది. రాజుగారు మౌనంవహించడంవల్లనే సరిహద్దుప్రశ్నలనుగూర్చి సెలక్టు కమిటీ చర్చించనేలేదని, ఆ విషయం తమ నివేదికలో వుదహరించలేదని తెలుస్తున్నది. ఈవిషయం మొన్నఢిల్లీలోజరిగిన పార్లమెంటు కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యవర్గ సమావేశంలో బయటబడింది. సెలక్టుకమిటీలో మౌనంవహిం

నాయకత్వానికి శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారి పేరు?

చారు కాబట్టి తిరుగా ఆ విషయం తిరుగ తోడే ప్రశ్న లేదని కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులు వెలిబుచ్చారట.

దానిమీదట, పార్లమెంటు కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యవర్గంలో సభ్యులైన ఆచార్య రంగాగారు, సెలక్టుకమిటీలోవుండిన ఒకసభ్యుడు ఎందువల్లనో తన ధర్మాన్ని నిర్వర్తించనంతమాత్రాన, ప్రజలకు అన్యాయం చేయడం తగదనీ, అందువల్ల అన్ని సరిహద్దుతగాదాల పరిష్కారానికి ఒక మధ్యవర్తిని నియమించడం వుచితంగా వుంటుందనివారు సూచించారట. రంగాగారి యీ వాదనను కొందరు సభ్యులు బలపరచినట్లు తెలుస్తున్నది. దీనిమీదట మధ్యవర్తిగా డాక్టర్ రాధాకృష్ణ గారిని నియమించుటకు పార్టీ తాత్కాలికంగా నిర్ణయించినట్లుగూడా తెలుస్తున్నది. ఈమధ్యవర్తి అన్ని రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన సరిహద్దుతగాదాలు పరిష్కరించగలరు. అందువల్ల ఆంధ్రరాష్ట్రానికి సంబంధించి ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్ లలోని తెలుగుప్రాంతాల విషయం పరిశీలన జరుగగలదన్నమాట.

బళ్ళారికి సంబంధించి న్యాయంజరిగే సూచనలు కనుపించడంలేదు. అనంతపురం జిల్లాలోని మడకసిర సమస్య పరిశీలన జరిగేటట్టుంటే, బళ్ళారిప్రశ్న గూడా ఆలోచనకురావచ్చు. కాని యిది జరిగేపనిగాదు.

ఈ విధంగా రాష్ట్రకాంగ్రెస్‌కు అధ్యక్ష్యం వహించే మన నాయకులు యిక్కడచేసే ప్రకటనలకు, ఢిల్లీలోచేసేపనికి సంబంధంవుండడం లేదు. తమముగా అధికారానికివచ్చేది ఎట్లా అనేది వీరికిముఖ్యంగాని, రాష్ట్రసమస్యలు వీరికేమైతేనేమి? ఆంధ్రప్రజలకొరకు తాము ఢిల్లీలో ఏదో రాత్రింబవళ్లూ నిద్రాహారాలు మాని పనిచేస్తున్నట్లు వీరు చేసే ప్రకటనలు ప్రజలు విశ్వసించలేరు.

ఆంధ్రభావతరంగాలు

★

మా రాజకీయ పరిశీలకుడు

★

విశాలాంధ్ర శాసనసభ కాంగ్రెస్‌పార్టీ నాయకత్వానికి, అంటే ముఖ్యమంత్రిత్వానికి, యీ వారంలో శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారి పేరు వినిపించింది. ఇది ఏవోవదంతులనుబట్టి తెలిసినవార్త గాదు. అతి విశ్వసనీయమైన వర్గంనుండి తెలిసింది.

తమ పేరుతో అయితే బలంలేదని తెలుసుకున్న శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారి వర్గం, గతంలో చేసినట్లే, యీదఫాగూడా ప్రకాశంపంతులుగారి పేరును వినియోగించుకొని, వారిని ముందు పెట్టుకొని, అధికారానికి రావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లున్నది. ప్రకాశంగారి పెద్దరికాన్ని బట్టి, వారియందుండే గౌరవభావాన్ని బట్టి అధికబలం చేకూరగలదని, నామకార్థం వారిని నాయకులుగా పెట్టి, యిదివరలో కొనసాగించినట్లే, పూర్తిపెత్తనాన్ని తాము వహించవచ్చునని శ్రీ సంజీవరెడ్డిముఠావారి ఆలోచనగా వుంటుందని ఒక శాసనసభ్యుడు నాతో అన్నాడు.

ప్రజాపార్టీ నాయకుడైన ఒక శాసనసభ్యునివద్దకు, పంతులుగారిని నాయకులుగా చేయడంలో ఆ సభ్యుని సహకారాన్ని కోరుతూ, యిటీవల ఒక రాయబారంగూడా నడిచిందట. కాని ఆ సభ్యుడు ససేమిరా అన్నట్లు తెలుస్తున్నది.

పంతులుగారు వయోవృద్ధులని, ముఖ్యమంత్రిత్వంలాంటి బాధ్యతలను నిర్వహించే పటుత్వం వారిలో లేదనే విమర్శవస్తుందనికాబోలు, వారు దేశయాత్రను, విదేశ పర్యటనను తలపెట్టినట్లున్నదనిగూడా ఒకరన్నారు.

ఆమధ్య నెల్లూరులో ప్రకాశం పంతులుగారిని ఒకరు కలుసుకొని, మీరు ఆంధ్రలో అధ్యసించబోయే న్యాయశాస్త్రం ఏమిటి అని ప్రశ్నిస్తే "నాకుతెలిస్తేగదా, మీకుచెప్పను" అన్నారట. దీనినిబట్టి ముఖ్యమంత్రిత్వం నిర్వ

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

డర్బీ లాటరీ టికెట్లు

మీ అదృష్టమును ఆహ్వానింపుడు.

మొదటిబహుమతి రు. 7,00000/-

టిక్కెట్టు 1.కి రూ. 14—0—0
ముగింపు తేది 29-9-56.
డ్రా: 25, 26-10-56.
రేసు: 31-10-56.

ది హాస్పిటల్ ట్రస్ట్ 1940 లిమిటెడ్ (ఐర్లండు)వారి గ్రాండ్ నేషనల్, డర్బీ, కేమ్‌బ్రిడ్జిషైయర్ లో మావద్ద టిక్కెట్లుకొని గెలుపొందినవారు

ఓ.లేటి వెంకటకృష్ణయ్య - స్టోన్‌హౌస్ పేట - నెల్లూరు. రూ. 1500/-
సి. కరుణాకరణ్ - సంతపేట - నెల్లూరు. రూ. 1500/-
ఆర్. రామచంద్రయ్య - ట్రంకురోడ్డు- నెల్లూరు. రూ. 22408/-
రాచపూటి మోహనరావు - ఆచారివీధి - నెల్లూరు. రూ. 5000/-
చిన్న సుబ్రహ్మణ్యం - సంతపేట - నెల్లూరు. రూ. 5000/-
మునగాల శేషయ్య - సంతపేట-నెల్లూరు. రూ. 133-12-3.
కె. యస్. ఎ. సుభానసాహేబు - కనుమూరుదర్గా (నెల్లూరు) రు. 4670/-

టిక్కెట్లు కావలసినవారు

కోటా గోవిందరావు అండ్ సన్స్.
(ఏజంట్లు:- ది డర్బీ, ఐరిష్ హాస్పిటల్సు స్వీప్‌స్టేక్ - డబ్లిన్, ఐర్లండు)
సంతపేట — నెల్లూరు.
గ్రామ్స్ :: డర్బీ స్వీప్.

నవ్యాంధ్ర సాహిత్యం

★★ డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి ★★

(గత సంచిక తరువాయి)

ఈనాటి భావకవులు సాధారణంగా లక్ష్మణస్మృతిమైన కవిత్వాన్ని ప్రాచీన శైలిలో రచింపలేరనే అపప్రధ ఒకటివుంది. అది నిరాధారమని ఋజువుచేసిన ఘనత పింగళి లక్ష్మీకాంతం గారికీ, కాటూరి వెంకటేశ్వరరావుగారికీ చెందాలి. వీరు ఉభయులూ "భావయుక్తిదికాగ, భావమింకొకటిగాగ" వీరి ఎవరివరిదో తెలియరానంత సొంపుగా మేళవించి సౌందరనందం కావ్యాన్ని రచించి ఆంధ్రభాషా సరస్వతికి అపూర్వాభరణంగా రూపొందించి సమర్పించారు. ఇందలి ఇతివృత్తము మహోదాత్తమైనదనీ, శైలి మృదుమధురమైనదనీ, తపనతత్వ సారపూర్ణమైనదని మానవ స్వభావ చిత్రణలో నిసర్గ మనోహరమైన రచనా సంవిధానాన్ని కలిగివున్నదనీ, అందరి మెప్పునూపొందినఅద్భుత కావ్యమిది. మహారాష్ట్ర సమ్రాట్ శిరోమణియగు శివాజీ మహారాజు శౌర్యధైర్య పరాక్రమాలను దేశభక్తిని ప్రశంసించే మరొక మహాకావ్యం శివభారతం — దీనిని రచించినవారు గడియారం వెంకటశేషశాస్త్రిగారు. ఆయన శైలి ఆయాయితావులయందు ఈ శాక్తమై పూర్వకవుల ప్రమాణములను బడసి లక్షణప్రాయముగా నిలువదగినది. విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు మరియొక సర్వతోముఖ ప్రతిభాశాలియైన పండిత కవి. ఆయన నవలలు, నాటకములు, గేయములు, కథానికలు రచించి సమకాలీన వాఙ్మయంలో ఆంధ్రభాషగారవాన్ని ఇనుమడింపజేశారు. ఆయన కృతులలో తలమానికమైనది రామాయణ కల్పవృక్షము. ఏళ్లతరబడిగా సాగుతున్న మహారచన యిది. ఆయన వ్యావహారికాన్నీ, గ్రాంథికాన్నీ పుక్కిటబట్టిన సవ్యసాచి. ఆయన ఇటీవల తెలుగునాట తిరిగి ప్రసిద్ధిలోనికివచ్చిన గేయసాహిత్యాన్ని కూడా పోషించేయడానికి తమరచనలద్వారా చాలా కృషిచేశారని చెప్పకతప్పదు. ఆంధ్రవాఙ్మయ వల్లరి పూచిన పుష్పమండలంలో సరికొత్త పుష్పము ఈ గేయసాహిత్యం. ఈ కవుల కోవలో పేరెన్నికగన్నవాడు శ్రీశ్రీ నామ ప్రసిద్ధులైన శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావుగారు. ఆయన పాటలలో ఇతివృత్తం జీవితానికి సన్నిహితంగా రాజకీయాలతో తొణికిసలాడుతూ వుంటుంది. ఆయనరచనల రీతి వేరు. యతిప్రాసలనూ, ఛందోవ్యాకరణ లక్ష్యలక్షణాలసర్వనియమాలను త్రోసిరాజని క్రొత్తపద్ధతిలో కలం నడిపించిన నవ కవి యీయన. నవ్యాంధ్ర సాహిత్య సమీక్షకులు ప్రస్తావించక తప్పని కవియింకొకరువున్నారు. ఆయన, ఎంకి పాటలు రచించి సాహిత్యలోకంలో పెద్ద దుమారం లేపిన నండూరి సుబ్బారావుగారు. ఇందులో ఈయన కేవలం గ్రామ్యభాషనే వాడుకచేశారు. అంతే కాదు, మహోదాత్త భావాలకు రూపకల్పన చేయడంలో సామాన్యులు వాడుకొనే గ్రామ్య భాషను సమర్థంగా వినియోగించడానికి జరిగిన ప్రయత్నం యిది. దీనిపై చెలరేగిన గాలి దుమారం తెలుగు సాహిత్యలోకాన్ని రెండు స్కంధావారాలుగా చీల్చివేసింది. ఉపునని తలలూపువారు కొందరు, కాదని కాలు దువ్వువారు మరి కొందరు. ఏదైనప్పటికీ నవ్యాంధ్ర సాహిత్య చరిత్రలో ఎంకి పాటలకొక విశిష్టస్థానం. నిజానికి అంతటిరుంచి రచన ఈమధ్యకాలంలో మళ్ళీ వెలువడనే లేదు. వచ్చినవన్నీ ఒకటి రెండు వాసిరకం అనుసరణలుమాత్రమే.

నవలలు పేరుచెప్పగానే ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు హరిజనబాలిక ఇతివృత్తాన్ని తీసుకొని కష్టజనవ్యావహారికంలో రచించినగొప్ప నవల మాలపల్లి మనజ్ఞాపకం వస్తుంది. గొప్పనవలలకుండే మంచిలక్షణాలన్నీ దీనికివున్నాయి. ఆయన రచన శక్తివంతమైనది; సహజమైనది. ఇందులో వీరు పొందుపరచిన జాను తెనుగు రాజకీయాభినివేశముకల యువకుల మనస్సులను ఎంతగానో ఉర్రూతలూగించింది. ఈ గ్రంథముద్వారా వీరు ప్రతిపాదించిన సాంఘిక తత్వము రాజద్రోహకరమని భావించి, ఆనాటి ప్రభుత్వము నిషేధించిందికూడా. ఇక చిన్నకథలలో సిద్ధహస్తుడు శ్రీ గుడిపాటి వెంకటచలంగారు. ఆయన ఇప్పుడు తిరువణ్ణామలలో రమణుని అంతేవాసియై తమ వేదాంత జిజ్ఞాస సాగిస్తున్నప్పటికీ సంఘముపై తిరుగుబాటు చేసిన సాహసి. ఆయన కాథానికలు, నాటికలు ప్రజలను ఒక పెద్ద ఊపు ఊపి వదిలిపెట్టాయి. స్త్రీ, పురుష సంబంధాలు ఈయన రచనలకు ఇతివృత్తాలు. ఈ బాపతు రచనా వ్యాసంగములో ఈయన కొందరు ఫ్రెంచి రచయితల వరవడినే అనుసరించారు. తన రచనలద్వారా ఈయన విశృంఖలమైన స్త్రీ పురుష సంబంధాలను ప్రోత్సహించడానికి ప్రయత్నించారనిపిస్తుంది. కథానికా రచనలలో మరొక దిగ్దంతి చింతా దీక్షితులు గారు. ఇటీవలివారిలో శ్రీ పాలగుమ్మి పద్మరాజు ప్రసిద్ధులు. ప్రపంచ కథానికల పోటీలో ఆయనకు ద్వితీయ బహుమతి లభించినది. సంగీత నాటికలు రచించడంలో సుప్రసిద్ధులైన రయ్యాలంటేటిని శ్రీ దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి గారి పేరుచెప్పవలసివస్తుంది. తెలుగుపూదోటలో, మాధుర్య కావ్యప్రసూనాలను వెలయింపజేసిన ఘనకీర్తి హిందువులు, ముసల్మానులు క్రైస్తవులు, ఒకటేమిటి? అన్ని జాతులకు అన్ని మతాలవారికి చెందుతుంది. బహుశా సాహిత్య వ్యవహారంలో ఇలాంటి క్షుద్రమైన పట్టింపులకు అవకాశంలేదు, ఉండకూడదు. ఉమరాలీషా, నాజరా, జాషువ వంటి మహాకవులు తెలుగు కవితారంగంలో స్వైరవిహారంచేసిన

కెట్టేలు. ఆంధ్రదేశమునకు అన్నివిధాలుగా అన్న తెలుగుదేశము తెలంగాణా ప్రాచీనకాలంలో తెలుగువాఙ్మయ సృష్టి అక్కడ అపారంగా జరిగినప్పటికీ, గడచిన రెండు మూడు శతాబ్దాలుగా అక్కడ రచనాప్రవంతి చాలవరకు యింకిపోయింది. అక్కడ తెలుగుభాష అభ్యసనానికి, కవితా వ్యాసంగానికి ఆదరణ సన్నగిల్లడంచేత అక్కడివారంతా ఉర్దూపండితులైనారు. ఇప్పుడిప్పుడే తెలంగాణము తెలుగు మాగాణమన్న స్పృహ కలిగి కవికోకిలలు తమకమ్మని కంఠమెత్తి సుమోజ్జ్వ గీతాలాపన ప్రారంభించారు. ఇప్పుడు వారి కవితోత్సాహము చెలియలికట్టదాటి పొంగులువారుతున్నది. ఇక్కడ కారుచీకట్లమధ్య కాంతిరేఖలను ప్రసరింపజేసుకుంటూ సాహిత్య పునర్జీవనానికి మహోద్యమాన్ని నడిపిన మహనీయమైన వ్యక్తి శ్రీ సురవరం ప్రతాపరెడ్డి. ఆయన జాడలలో ఆయన ప్రోత్సాహ ప్రాభవములతో రసనిష్యందిరమణీయ రచనలను సాగించడానికి అనేకమంది యువకులు ముందుకువచ్చారు. వారిలో మూర్ధన్యుడు శ్రీ దాశరథి. తెలంగాణములో పొంగులు వారుతున్న సాహిత్య పునరుజ్జీవనోద్యమం యావదాంధ్రానికి వ్యాపించి మూడు కోట్లమంది నోళ్ళ మడిని బిగించి నవ్యాంధ్ర సర్వతోముఖ సంస్కృతి వికాసానికి దోహదకారి కావడం ముదావహం. "కాలానికి కర్త్యం చేసి" దానితోపాటు పురోగమించగల్గిన ప్రజ్ఞానిధులు తెలుగువారు. నవ్యాంధ్రసాహిత్యం ఈనాడు చాల విస్తరిస్తోంది. టాగూరు వంటి హిమాలయోన్నతులైన విశ్వకవులెవరూ లేకపోయినప్పటికీ తెలుగు రచయితలు సాగిస్తున్న నిర్మాణాత్మక కృషి ఫలితంగా దరహాంమీద తెలుగు సాహిత్యవికాసం ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇతర భాషలలో సాధించబడ్డానికి

ప్రసిద్ధ రచయితలు వాడుకచేసిన అపూర్వ పదాలనుసైతం లాక్షణికంగా నిబంధించగల బహు విస్తృతమైన........

క్రొత్త వ్యాకరణం కావాలె

మూడుకోట్ల ప్రజలు మాట్లాడే ప్రతి మాటను పట్టి చూపగల సమగ్ర........

నిఘంటువు తయారుకావాలె

ఏమీ లేకపోదు. హిందీ గ్రంథాలు తెలుగు పాఠకుల అభిమానాన్ని విశేషంగా చూరగొన్నాయి. బెంగాలీ పుస్తకాలు ఈనాటికీ విశేషంగా తెలుగులోకి అనువదించబడుతూనే వున్నాయి. సంస్కృతమంటే గౌరవభావం ఈనాడు విశేషంగా వృద్ధిఅయింది. ఆంగ్ల రచయితలు, ఫ్రెంచి రచయితలూ ఈనాటికీ నవ్యాంధ్ర రచయితలను ఉత్తేజపరుస్తూనే ఉన్నారు. ఈ విధంగా పాతక్రొత్తల మేలి కలయికకు మంచి నిదర్శనంగా విస్తృతిలో, గభీరతలో నవ్యాంధ్ర సాహిత్యం నిస్సీమంగా దినదిన ప్రవర్ధమానమవుతూనేఉంది. రచయితలు అన్ని పోకడలనూ ఆదరించారు. దేనినీ అప్రస్తుత ప్రశంసలతో ఆకాశానికి ఎత్తలేదు. యీనాడు తెనుగునాట సర్వతోముఖంగా సాగుతున్న సాహితీ కృషిలో ఆచితూచి అడుగు వేయడం ఒకవంక, అనంతమైన సాహస ప్రదర్శన యింకొకవంక మనకు కానవస్తాయి. రానున్న దశాబ్దంలో తెలుగు సాహితీ విస్తృతి మున్ముందుగానే ఉంటుందని చెప్పడానికి ఎవరికీ ఎట్టి సందేహం అక్కరలేనప్పటికీ, ఇది ఏరూపంలో ఏవిధంగా వ్యక్తమవుతుందో జోస్యం చెప్పడంకష్టం. భావికాలంలో బ్రహ్మాండమైన మార్పులెన్నో రానున్నాయి. ఆంధ్రదేశంలో నాడునాడుకూ మాండలికమయిన భేదాలెన్నో వున్నాయి. వాడుకభాషలలో వైవిధ్యం వుంది. అయితేనేమి, తెలుగు దినపత్రికలు, ఆలిండియా రేడియో పుణ్యమా అంటూ యావదాంధ్ర ప్రజ ప్రాంతీయతకు అతీతమయిన పలుకుబడులను సామాన్యమయిన జాతీయాలను రూపొందించుకోవడం జరుగుతోంది. ఇప్పుడున్న వ్యాకరణం ఏదీకూడా ఈనాడు సాగుతున్న రచనా వ్యాసంగానికి తగినదికాదు. ప్రసిద్ధ రచయితలు వాడుకచేసిన అపూర్వ పదాలనుసైతం లాక్షణికంగా నిబంధించగల బహు విస్తృతమయిన క్రొత్త వ్యాకరణం యింకా కావలసివుంది. ఇప్పటికీ తెలుగు భాషలో ఎన్ని నిఘంటువులు వున్నప్పటికీ మూడుకోట్లమంది ప్రజలు మాట్లాడే ప్రతి మాటనుపట్టి చూపగల సమగ్ర నిఘంటువు తయారుకావలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. తెలుగు సాహిత్య రంగంలో ఇంతవరకూ జరిగిన కృషి మనకందరికీ గర్వకారణమే అయినప్పటికీ మనం సాధించవలసింది చాలావుంది. ఆంధ్రమహాజనులు తాము ఎదుర్కొనవలసిన సమస్యలను గుర్తించి కర్తవ్యనిర్ణయం చేసి ఈనాడు యావద్భారతంలోనూ మహోజ్జ్వలంగా సాగిపోతున్న సాహిత్య పునరుజ్జీవనోద్యమ సాఫల్యానికి యథాశక్తి సహాయభూతులు కాగలరని చెప్పడానికి ఆకొట్టి సందేహం లేదు.

—

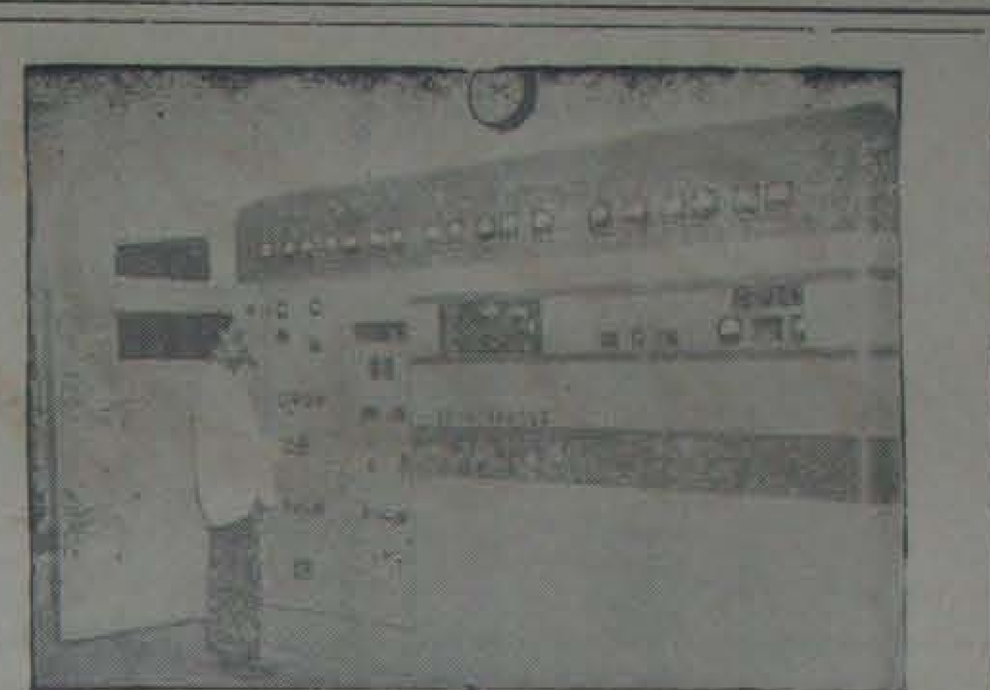

ఇటీవల ఆలిండియారేడియోవారు ఢిల్లీలో 20 కిలోవాట్ల ట్రాన్స్‌మిటర్ స్థాపించారు. దీనితో దేశంలో 47ట్రాన్స్‌మిటర్లుఅవుతాయి. స్వరాజ్యం రాకముందు 18 మాత్రమే వుండేవి.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి బహిరంగలేఖ

ఈ తుది క్షణంలోనైనా సోమశిలకొరకు కృషిచేయండి

*** శ్రీ జి. సి. కొండయ్య ***

నాయీ వుత్తరం మీరు చదివేయండి— దయతో నాయీ క్రిందివిజ్ఞప్తిని మనసులోవుంచుకొమ్మని ప్రార్థిస్తున్నాను. కేవీ బహిరంగలేఖను వ్యక్తిగత దురభిప్రాయాల దృక్పథనుండిగానీ లేక మనకున్న రాజకీయ అభిప్రాయభేదాల దృక్పథంనుండిగాని పరిశీలించవలదని, జిల్లాప్రజలు, ప్రధానంగా దక్షిణ నెల్లూరు ప్రాంతీయుల అవసరముదృష్ట్యా, మీరు నెల్లూరుజిల్లా వాసిగా, ఆంధ్రముఖ్యమంత్రిగా వుండుటవలన యీ జాబు అవసరమైంది. ముఖ్యమంత్రిగామీకుతప్ప మాకష్టాలు ఇంకెవరికి ఎరుకపరచుకొనగలం? అందువల్లనే తమకీజాబు వ్రాస్తున్నాను. మీరు ఎప్పుడూ తీరికలేకుండా వుంటారనినేనెరుగుదును. అయినప్పటికీ, మిమ్ములనుఎన్నుకొనిన ప్రజలు, మీపై ఆశలుపెట్టుకొన్న నెల్లూరుజిల్లా వాసులను మీరు మరచిపోలేరని నమ్ముతూ యీ వుత్తరం వ్రాస్తున్నాను. వ్యక్తిగతంగా మీరంటే అనేక విషయాలలో నాకు గౌరవంవుంది. అందువలన మీరు యీవుత్తరాన్ని దయతో వ్యక్తిగత దురభిప్రాయాలనుండి పరిశీలించవలదని మరొకసారి ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఇక చదవండి

నెల్లూరు జిల్లాకు నందికొండ కాలువ ద్వారా కొంత ప్రయోజనం వున్నదన్నమాట నిజమయినా - ఆకాలువను హైలెవల్ లో త్రవ్వండేగాని వుత్తర తాలూకాలకు కూడా పూర్తి ప్రయోజనంవుండదు. యీ విషయం మీరెరిగిందే అయినా - దీనికొరకు మీరు తీవ్రంగా ఆంధ్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలలెవల్ లో కృషిచేయక పోవడం విచారకరం. ఇక పోతే పెన్నానదికి వుత్తరప్రాంత భాగాలు, కావలి, ఆత్మకూరు, కొంతభాగం వుదయగిరి తాలూకాలకు వచ్చే ప్రయోజనం ఏమీలేదని మీరెరిగిందే.

పెన్నానదికి వుత్తరప్రాంతములో పైన చెప్పిన తాలూకాలకు, పెన్నకు దక్షిణప్రాంతం మొత్తం మెట్టప్రాంతాలని, చెరువులు కొన్ని వున్నా - అవి వర్షంపై ఆధారపడి అత్తు బిత్తు పంటలతో బాధపడుతున్నాయని, సారవంతమైన లక్షలాది ఎకరములు నిస్సారంగా పడివుండడంగాకుండా, లక్షలాది ప్రజలు చాలినంత పని, తిండి లేక పట్టణాలకు ఎగబ్రాకుతుండడం మీ కెరుకే. అల్లాగే కోవూరు, నెల్లూరు డెల్టాలు కొలది కాలంలో అంత వుపయోగకరంగా వుండలేవనికూడా మీకు తెలిసిందే.

మనజిల్లాలో ఇట్టిశోచనీయమైన పరిస్థితిని తొలగించను మనకు మిగిలింది ఒక పెన్నానది ఒక్కటే. తరతరాలుగా — మనతాతల, తండ్రులకాలంనుండి సోమశిలప్రాజెక్టుకోసం ఆందోళన, అటుతరువాత విపరీతంగా కనుపరచినసంగతి అందరంఎరిగిందే. స్వరాజ్యం వచ్చినతర్వాత మీరు మద్రాసులో ఆర్థికమంత్రిగా వున్నప్పుడు మా సంతోషానికి అంతులేదు. పెన్ననీరు ఇక మా పొలాలకు పెల్లికొల్లలనుకొన్నాము. దురదృష్టవశాత్తు మా సంతోషం వాడిపోయింది. తర్వాత మీరు మంత్రిగాలేనప్పుడు జిల్లాలోనున్న పెద్దమనుషులతో సోమశిలప్రాజెక్టుకమిటీ ఒకటి ఏర్పడడం — మీరు దానికి నాయకత్వం వహించడంతో — మీరు సోమశిలకై తీవ్రకృషి చేస్తారనే ఆశ తిరిగి జిల్లాలో చిగిరించింది. సోమశిలకు గవర్నరు వచ్చినప్పుడు, ఇరిగేషన్ మంత్రి వచ్చినప్పుడు మనంసోమశిలకై పట్టుపట్టాము.

భారతదేశంలో కట్టే, కట్టనున్న ఏ పెద్ద ప్రాజక్టుకాని, చిన్నప్రాజక్టుగానివ్వండి మన సోమశిలకన్నా ఖరీదయినవేగాక, వుపయోగంలో వాటికన్నా మన ప్రాజక్టు రెట్టింపు ప్రయోజనాలిచ్చేదని మనం వాదించడమే గాకుండా — ఇంజనీయర్లుకూడా అంగీకరించారు.

ఇంతలో ఆంధ్రలో ఎన్నికలురావటం — మీరు ఎన్నికలలో సోమశిల సమస్యను ప్రధాన ఆధారంగా తీసుకొని ప్రచారం చేయడంజరిగింది. ఎన్నికలలో మీరుచేసిన వుపన్యాసాలతో నెల్లూరుప్రజలు ఈసారి సోమశిల తీరుచలేదని భావించారు. అందుకనే మీ విజయానికి వ్యయప్రయాసలలెక్కపెట్టకుండా కృషిచేసి గెలిపించారు.

గత 23 తేది పెదపరియప్రాంతంలో సంహరింపబడిన 9 అడుగుల చిఱుతపులి. సంహరించిన యువకులు — తలపట్టుకున్నవారు థామస్; మధ్యలో కూర్చున్నది యల్లమరాజు సుబ్బరామరాజు; కుడి వైపు తోకపట్టుకొనివున్నది శ్రీ వరదరాజు.

ఎన్నికల అనంతరం మీరు ముఖ్యమంత్రి కావడం మాఅదృష్టమనుకొన్నాము. కాని అది మా దురదృష్టమో ఏమో సోమశిలవిషయమై మీరుమౌనంవహించారు.

సోమశిలకై లక్షలాదిప్రజలు సంతకాలు చేసి, చాలామంది పెద్దలతోకూడిన రాయబారవర్గం మిమ్ములను కర్నూలులో కలుసుకొంది. ఆ రాయబారంలో సోమశిలపై మీరుచేసిన సంభాషణ మమ్ము విస్మయుల చేసింది. నెల్లూరు జిల్లావారుగా, ముఖ్యమంత్రిగా ఒక్కసారైనా మీరు సోమశిలను మంత్రివర్గంముందు వుంచకపోవడం — అసలు ఆ సమస్య అప్రస్తుతమని తోసిపుచ్చడంతో మీపైమాకున్న ఆశలు వమ్మయ్యాయి. పోనీ మీ నియోజకవర్గమైన ఆత్మకూరులో చేజర్లకాలువ, నాపూరుపల్లెచెరువు, నెల్లూరు పంపింగుస్కీము, పడమటకంభంపాడు చెరువు కాలువ, అనంతసాగరం చెరువుకాలువ, ఇసుకపల్లె మురుగునీటికాలువ, బొమ్మవరం చెరువుకాలువ, అగ్రహారం- కొత్తచెరువు, ఆత్మకూరు చెరువుఅభివృద్ధిస్కీము, సంగారం చెరువు, పడకండ్లచెరువు, అనుమసముద్రంపేటకాలువ, జమ్మవరంచెరువు స్కీము లాంటివెన్నో పరిశీలన అయివుండెను. ఒక్కటయినా అందులో అనుకొన్నప్రకారం పని జరగకపోవడం మా దురదృష్టమేనా? వీటి సంగతటుంచి, పెన్న, బొగ్గేరు ప్రవాహముల రాపిడికి దేవరాయపల్లె, ఆత్మకూరు మాగాణి, వాసిలిచెరువు, నవ్వూరుపాడు పొలాలు ప్రమాదస్థితిలోపడ్డాయి. వాటికి పేరుకువేసిన ఎస్టిమేట్లుఎస్టిమేట్లుగానే మిగిలిపోయాయి. ఇంకెన్నో విషయాలు అపరిష్కృతంగావున్నవి. మీకు వ్రాయాలనివున్నా- స్థలాభావంతో వ్రాయలేకపోయినందుకు విచారిస్తున్నాను.

మా దురదృష్టమేమోకాని ఇరిగేషన్

—కొరవ 10 వ పేజీలో

వ్రయూలనేవ్రస్తున్నా

'క్రిటిక్'

ఆర్థికమంత్రి రాజీనామా

శ్రీ చింతామణిదేశ్ ముఖ్ రాజీనామా పిడుగుపంటివార్త కాదనుకోండి. చాలాకాలంగా ఆయన రాజీనామా తప్పదని వింటూనేయుంటిమి. కాని ఆ మధ్యనవారు రాజీనామాకు కారణాలను పార్లమెంటులో బయటపేసినప్పుడు —అంత రాద్ధాంతం అంతర్గతంగా పేరుకపోయి వుంటుందని మనం వూహించలేదు. బొంబాయిలో పోలీసు కాల్పుల మంచిచెడ్డలు అటుంచి, ప్రజాస్వామ్య ప్రధానసూత్రాలే చర్చకొచ్చే ప్రముఖమయిన విషయాలు దేశ్ ముఖ్ కొన్ని బయటపేశారు. ఆమధ్యన శ్రీ యన్.జి.రంగా తదితరులు కొందరుకూడా, నేటికాంగ్రెసు అర్థసైనిక్ నడుస్తున్న తీరుపై విమర్శించారు.

కాంగ్రెసు దాని హయాంలో ఒక ప్రజాస్వామ్య రాజకీయ రాజ్యాంగచట్టాన్ని దేశానికి ఇచ్చింది. అది ఎవరూ కాదనరు. కాని అంతమాత్రాన కంచెయే చేనుమేసినట్లు — చట్టాన్ని తయారుచేసినవారే దానిని ఖాతరుచేయకపోతే — ఇక చెప్పుకోనేదెవరికండీ? పండిత నెహ్రూ ప్రధానమంత్రికావచ్చు. కాని వారు ఒక మంత్రివర్గానికి, పార్లమెంటుకు బాధ్యులు. నిజంలో మంత్రివర్గానికి స్పోక్సుమేన్. అల్లాగేవారు కాంగ్రెసు పార్టీలో ప్రముఖనాయకులు. అంటే పార్టీకి కట్టుబడివుండాలి. కాంగ్రెసు నెహ్రూకు చప్పట్లు చరిచే సంస్థగామారిందో — లేక నెహ్రూ కాంగ్రెసును ఖాతరుచేస్తాడో అనేవిషయం చర్చనీయాంశంగా యీ మధ్యన తయారయింది. ఆ సంగతి నేనిప్పుడు చర్చించను.

కాని ప్రధానమంత్రి ఏపార్టీవాడయినా మంత్రివర్గానికి కట్టుబడాలనేది సామాన్యసూత్రం. సరిగ్గా అదే మన పండితునిలో లోపించిందని ఆర్థికమంత్రి దేశ్ ముఖ్ వాదం. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రాల పునర్విభజన విషయంలో ఇతరరాష్ట్రాలవిషయం వదలేద్దాం — బొంబయి సంగతయినా మంత్రివర్గంలో చర్చించలేదని, మహారాష్ట్రీ మనిషియైన ఆర్థికమంత్రితో పల్లెత్తుమాటాడకుండా — కాంగ్రెసుపార్టీ దృక్పథంనుండే సమస్యను తారుమారుచేశారని దేశ్ ముఖ్ వాదం. ఇది నిజమాకాదా అనిచర్చించను అవసరం లేకుండా సాక్ష్యంబొంబెడంత వుండనేవుంది గదా! బొంబయిరాష్ట్రంలో స్థానికసంస్థలు,

—కొరవ 10 పేజీలో

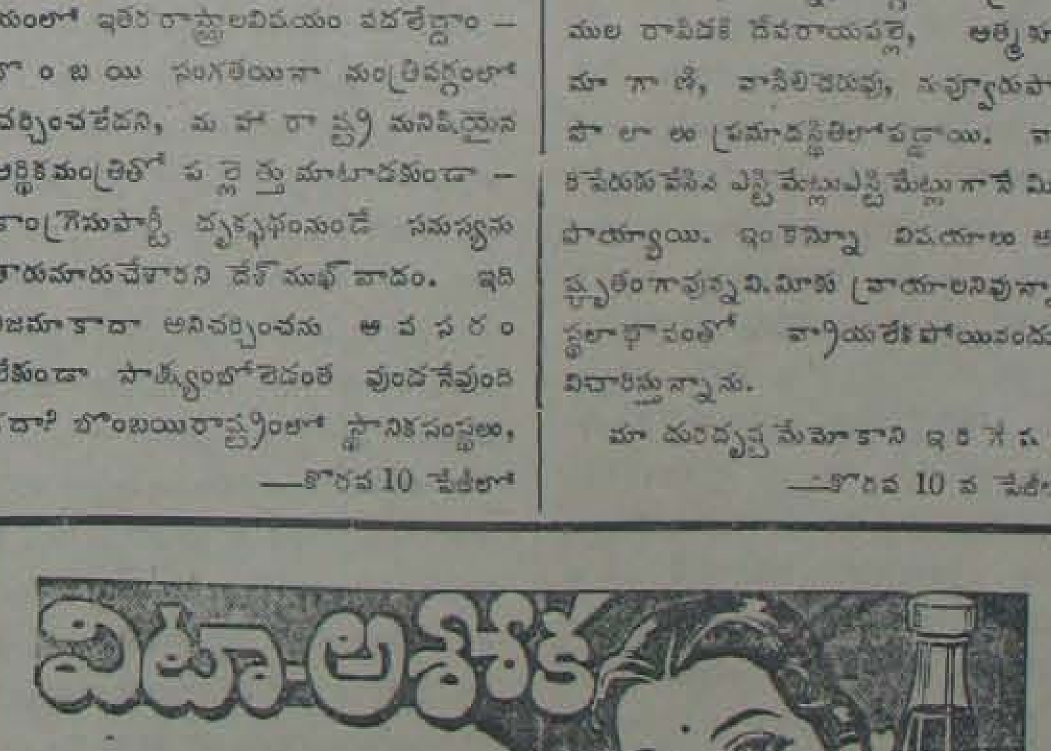

జమీన్ రైతు

3—8—56 తేది శుక్రవారం
శ్రీ మన్మథ ఆషాఢ బహుళ ద్వాదశి

భూ సంస్కరణలు (3)

భూ సంస్కరణలలో అతిముఖ్యసమస్య, వివాదాస్పదమైన విషయము, గరిష్ఠ పరిమితి నిర్ణయం.

గరిష్ఠపరిమితి నిర్ణయించాలనే మాత్రం అభ్యుదయకర మైనదిగా పరిగణింపబడుతున్నది. దీనిని అతివాదపార్టీ లేగాదు - కాంగ్రెసూ కోరుతున్నది.

కుమారప్పకమిటీ గరిష్ఠపరిమితి నిర్ణయించమని సూచించింది. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో, అయిదుగురు సభ్యులుగల కుటుంబ కమతానికి ఎంత వుండవలెనో నిర్ణయించి, దానికి మూడురెట్లు గరిష్ఠ పరిమితిగా ఏర్పరచాలని ప్రతిపాదించబడింది. అయితే కుటుంబములో సభ్యులసంఖ్య యెక్కువగా వుంటే, గరిష్ఠ పరిమితి కుటుంబ కమతానికి ఆరురెట్లు వుండవచ్చునని వెలిబుచ్చింది. ఆయారాష్ట్రాల పరిస్థితులనుబట్టి యీ గరిష్ఠ పరిమితి నిర్ణయ బాధ్యత ఆయారాష్ట్రాలకు వదలుటకు ప్రణాళికా సంఘం నిర్ణయించింది.

నిన్న భారత ఆహారమంత్రి శ్రీ అజిత్ ప్రసాద్ జైన్ గూడా భూమికి గరిష్ఠ పరిమితి నిర్ణయించి, తక్కినది భూములులేని వ్యవసాయదారులకు పంచాలని, భూమి చిన్న చిన్న పరిమితులైనందువల్ల వుత్పత్తి కుంటుపడుతుందనే వాదం అర్థరహితమైనదని వారు వెలిబుచ్చారు.

ఇంతమంది భూగరిష్ఠపరిమితిని సమర్థిస్తున్నా దానిని వ్యతిరేకించేవారు లేకపోలేదు. ఈ వ్యతిరేకించేవారు తమ వాదనను బలపరచుకొనుటకు రెండు కారణాలను పేర్కొంటుంటారు. ఒకటి — భూమి ముక్కలైతే వుత్పత్తి తగ్గి, ఆహారకొరత వస్తుందని; రెండవది - గరిష్ఠపరిమితి నిర్ణయించినా, ఆ పరిమితికి మించి మిగిలే భూమి చాల తక్కువకాబట్టి అది నిరుపయోగమైన సూచనని వారి వాదం. వీరికి కేంద్రమంత్రి జైన్ గారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలే చక్కని సమాధానం. నూటికి 60 మందిగావున్న చిన్నరైతుల చేతుల్లో 15.5 పాళ్ళు భూమిమాత్రం వుంటే, నూటికి అయిదుగురుగావున్న భూస్వాముల స్వాధీనంలో 35 పాళ్లు భూమి వున్నది. ఈ వ్యత్యాసాన్ని యిలానే నిల్పడం న్యాయంకాదు; మనం నిర్ణయించుకున్న సోషలిస్టు సమాజ ఆశయానికి యిది విరుద్ధం. యిక పెద్దకమతాలను విడగొడితే వుత్పత్తి దెబ్బతింటుందనే వాదంగూడా, శ్రీ జైన్ చెప్పినట్లు, అర్థంలేనిది. సమస్యను పెడదారి పట్టించడానికి ఈ వాదం వుపయోగపడుతుంది గాని, యదార్థంలో యిందులో ఏమాత్రం సత్యంలేదు. అన్ని సౌకర్యాలు కల్గించగలిగితే, పెద్ద కమతాలకంటే, చిన్న రైతులే ఎంతో శ్రద్ధతో ఎక్కువ వుత్పత్తిని చేయగలుగుతారు. అందువల్ల గరిష్ఠ పరిమితి నిర్ణయించగూడదనుటకు పై కారణాలు సహేతుకంగా కనుపించవు.

ఇక కొందరు, యిప్పుడున్న భూమిని జేసిన వేలు ఎకరాలున్నా - దానిని తాకకుండా, యికముందు కొనేవాటికిమాత్రం పరిమితి పెట్టాలని సూచిస్తున్నారు. ఆవిభాజ్య మద్రాసు రాష్ట్రంలో నియమింపబడిన సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ యీ సిఫారసు చేసింది. ఆ సంఘంలో శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారుగూడా సభ్యులు.

ఈ విషయంలో సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీదారికే, లక్కరాజు సుబ్బారావు కమిటీ త్రొక్కింది. క్రొత్తగా సంపాదించే కమతాలకుమాత్రం రూ 50/-లు శిస్తు చెల్లించే భూమిగాని, లేదా 250 ఎకరాలుగాని పరిమితిగా వుండాలని సుబ్బారావు కమిటీసూచించింది. ఇప్పటికే పెద్ద పెద్ద కమతాలలో ఎక్కువ పెట్టుబడులు పెట్టి వ్యవసాయంచేసేవారికి గరిష్ఠ పరిమితిగా రూ 750 లు శిస్తు చెల్లించే భూమి, లేక 450ఎకరాలుగా సిఫారసు చేసింది. సుబ్బారావు కమిటీ ఈ సిఫారసులుగాని అమలు జరిగితే, భూములు లేని వ్యవసాయకూలీలకు యిక మిగిలే భూమి అంటూవుండదు. అందువల్ల యివి ఏమాత్రం ఆమోదించదగినవిగా లేవు.

మా అభిప్రాయంలో గరిష్ఠ పరిమితి అనేది తప్పక వుండితీరాలి. కుటుంబకమతం అనేదానికంటే, కుటుంబంలోని ఒక్కొక్క సభ్యునికి యింతని నిర్ణయిస్తే స్పష్టంగా ఎలాంటి చిక్కులకు అవకాశం లేకుండా వుంటుంది.

ఈ గరిష్ఠ పరిమితి నిర్ణయించడంలో డెల్టాకు, నాన్ డెల్టాకు; మెట్ట మాగాణికి తేడా వుండాలి. దేనికి ఎంతనే ఏర్పాటు ఖచ్చితముగా ఏర్పాటుకావాలి.

నిర్ణయింపబడిన గరిష్ఠ పరిమితికి మించివున్న భూమిని, ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొని, దీనిని తిరిగా భూములులేనివారికి పంచే బాధ్యతను నెత్తిన వేసుకోనేబదులు, మిగతా భూస్వాములే విధిగా భూములులేని వ్యవసాయీకూలకు, ఒకనిర్ణీత గడువులోగాఅమ్మి తీరాలనే షరతు విధించడం అన్నివిధాల వుత్తమంగా వుంటుంది. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన గడువులోగా భూస్వామి అమ్మకుంటే, ఆ గడువు అనంతరం దానంతటదే ఆభూమి ప్రభుత్వ స్వాధీనమౌతుందనే షరతువుంటే, భూస్వామే విధిగా అమ్మితీరుతాడు. అయితే లెక్కలలోమాత్రం అమ్మినట్లుచూపి, భూస్వాములే అనుభవించుకొనేదానికి ఆస్కారం లేకుండా ప్రభుత్వం జాగ్రత్త వహించవలసి వుంటుంది.

భూస్వామి తన భూమిని ప్రభుత్వం నిర్ణయించే ఖరీదుకు అమ్మవలసివుంటుంది. అయితే ఆ ఖరీదు ఏదిగా వుండాలనే విషయంలో అభిప్రాయభేదాలున్నాయి. అమ్మే సమయంలో వున్న మార్కెట్ ధర వుండాలని కొందరి అభిప్రాయం. లక్కరాజు సుబ్బారావు కమిటీ సూచనగూడా అదే. కాని మార్కెట్ ధర అంటే, ఎకరా మూడు వేలు, నాలుగువేలు, అయిదువేలు అమ్మే భూములు వున్నాయి. భూమిలేని నిరుపేద రైతు అందుబాటులోలేని యీ ధర చెల్లించుకోగలుగుతాడా? కొన్నిచోట్ల, వుండే శిస్తుకు యిన్ని రెట్లని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇది భూస్వామికి నష్టదాయకమనుకుంటే, మార్కెట్ ధరలో సగం రేటుకు అమ్మాలని నిర్ణయించడం న్యాయంగా వుంటుంది.

ఈ సగం ఖరీదుగూడా అప్పటికప్పుడు చెల్లించాలనడం సబబుగా వుండదు. ఏ 20వాయిదాలలోనో చెల్లించుకునే అవకాశాన్ని రైతుకివ్వవలసివుంటుంది. రైతుకు సహాయకారిగా ప్రభుత్వంబ్యాంకులద్వారా పరపతి సౌకర్యాన్ని కల్గించడంగూడా అవసరం.

భూమిని భూస్వామి అమ్మే పద్ధతివల్ల, ప్రభుత్వానికి [illegible] చెల్లించాలనే బాధ తప్పిపోతుంది. రాజ్యాంగ ప్రతిబంధకాలుండవు. అందువల్ల యిది అనుసరణీయమైన వుత్తమ పద్ధతిగా వుంటుంది.

కావలి - కనుపూరు కాల్వలు

161 లక్షల వ్యయంతో అయిదు తాలూకాలలో 78 వేల ఎకరాల సాగు

కనుపూరు కాలువక్రింద 23 వేలు, కావలి కాలువక్రింద 55 వేల ఎకరాలు

యంత్ర సహాయంతో అయితే 1½ సంవత్సరంలోనే కాల్వల త్రవ్వకం పూర్తి అవుతుందట

గత నెల 28 తేది మదరాసులో సమావేశమైన ఆంధ్ర ప్రభుత్వపు ఇరిగేషన్ బోర్డువారు 1 కోటి 60 లక్షల 90 వేల రూపాయల వ్యయముతో కనుపూరు, కావలి కాలువలను వెంటనే త్రవ్వించవలెనని నిర్ణయించారు. దీనిని ఆంధ్రప్రభుత్వము ఆమోదించి పని ప్రారంభించునని తెలుస్తున్నది. ముఖ్యంగా రాజకీయ ప్రతిబంధకాలను అధిగమించి యీ స్కీములు అమలు జరుగనుండుట ముదావహమైన విషయం. ఈ విషయంలో చీఫ్ ఇంజనీరు వెంకటకృష్ణఅయ్యరు చూపిన శ్రద్ధకు, శాసనసభ్యుడు వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు చేసినకృషికి, స్కీములను మంజూరు చేసి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు నెల్లూరుజిల్లా రైతులకు చేసిన గొప్ప సహాయమునకు వారెంతేయు అభినందనీయులు. వారికి మా కృతజ్ఞతాపూర్వక నమస్కారాలు అందజేస్తున్నాము. ప్రస్తుత స్కీము వివరాలలోకి వెళ్ళేముందు దాని పూర్వ చరిత్రను కొంత సింహావలోకనం చేయడం అవసరం.

కనుపూరు, కావలికాల్వలస్కీములను, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుస్కీములో ఒక భాగంగా రెండవదశలో (అంటే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక చివరకాలంలో) ఎత్తుకొనబడవలెనని నిర్ణయింపబడియుండెను. కాని అపనిజరగడానికి కనీసం పదిహేనేళ్ళు పట్టవచ్చుననే భయాందోళన జనించింది. కె. సి. కెనాల్ ను ఆరువేల క్యూసెక్కుల ప్రవాహానికి అనువుగా వెడల్పుచేసి, వెంటనే నెల్లూరు జిల్లాలోని యిరిగేషన్ సౌకర్యాలను కల్పించడానికి వీలున్నప్పుడు ఇంతకాలం వేచియుండడం అనవసరమన్న వుద్దేశ్యంతో కనుపూరు, కావలికాల్వలస్కీమును ప్రారంభించవచ్చునని కన్వర్ సేన్ కమిటీ 1954 ఆగస్టు నెలలో సమర్పించిన నివేదికలో గట్టిగా చెప్పింది. ఈ ఆరువేల క్యూసెక్కుల ప్రవాహంలో 3500 క్యూసెక్కులను కె. సి. కెనాల్, కె. సి. పడమటకాలువ ప్రాంతాలలో వినియోగించి, పోగా మిగిలిన 2500 క్యూసెక్కులను రెండు క్రొత్తకాలువలు—కనుపూరు, కావలికాల్వలద్వారా — నెల్లూరు జిల్లాకు మళ్ళించాలని కన్వర్ సేన్ కమిటీ సిఫార్సు చేసింది.

కాని ఆనాటి ప్రాంతీయతత్వ రాజకీయాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఎగువవారి అవసరాలన్నింటిని తీర్చకుండా, కె. సి. కెనాల్ నీటిని దిగువకు (నెల్లూరుజిల్లాకు) తీసుకువెళ్ళితే కడప, కర్నూలు జిల్లాలవారికి ఆగ్రహం కలుగవచ్చునని, ఆంధ్రప్రభుత్వం కన్వర్ సేన్ కమిటీ సూచనలను ఆమోదించలేదు. అంతటితో కనుపూరు కావలికాల్వల పథకం బుట్టదాఖలైంది. తర్వాత నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులో ఒకభాగంగా మరలా కావలి కనుపూరు కాల్వలస్కీము చేర్చబడింది. కాని నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు పూర్తి ఆయ్యేవరకు—దాని కుడికాలువ డామ్ ప్రదేశమునుండి రాదాపు 150 మైళ్ళు పారి వచ్చి సోమశిల కొండక్రింద ప్రాంతాన పెన్నానదిలో కలిసేవరకు నెల్లూరు జిల్లా క్రొత్త ఇరిగేషన్ సౌకర్యాలకు నోచుకోనేరవనే భయసందేహాలు నెల్లూరు మండలీయులకు కలిగినవి.

ఇప్పుడు కనుపూరు, కావలి కాలువల స్కీమును ప్రారంభించాలని ఆంధ్రప్రభుత్వానికి ఇరిగేషన్ బోర్డు సిఫారసు చేయడం హర్షించ తగినవిషయం. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయినప్పుడు దాని కుడి కాల్వతో యీ రెండు కాలువలకు జతపెట్టడానికి అనువుగాను, ఏనాటికైనా సోమశిల ప్రాజెక్టు అమలుజరిగినప్పుడుకూడా ఉపయోగపడేవిధంగా, యిప్పుడు యీ కాల్వల క్రింద జరుగనున్న 161 లక్షల వ్యయం, నాగార్జున, సోమశిల ప్రాజెక్టుల పెట్టుబడులలో ఒక భాగంగా, నేడు కనుపూరు, కావలి కాలువల పథకం అమలు జరుగబోతున్న దన్నదేకాని, నెల్లూరుజిల్లా నీటివసతులకోసం ఆంధ్రప్రభుత్వం అదనంగా ఖర్చు చేసేదేమీ లేదన్నవిషయం పాఠకులు గుర్తించాలి.

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు పూర్తిఅయ్యేలోపల పెన్నావరద నీటిని సద్వినియోగం చేసుకోవడమే ప్రస్తుత కావలి, కనుపూరు కాల్వల స్కీముల లక్ష్యం. ఈ స్కీమువల్ల రాపూరులో కొంత భాగం, నెల్లూరు, కోవూరు, కావలి తాలూకాలు - ముఖ్యంగా నెల్లూరు, కావలితాలూకాలు ఎక్కువ లాభమును పొందగలవు. ప్రస్తుతం యీ తాలూకాలలో వర్షాలు సరిగా కురియనందున చెరువులు నిండని కారణాన మామూలు ఆయకట్టు 32,250 ఎకరాల పూర్తిగా నీళ్ళు అందడంలేదు. గడచిన ఏడెనిమిదేండ్లుగా ఏటా ఒక్క కనుపూరు కాల్వక్రిందనే 12,600 రూపాయలు శిస్తులు రిమిషన్ రూపంలో ప్రభుత్వం నష్టాన్ని పొందుతున్నది. (కావలి కాల్వక్రింద రిమిషన్ రూపంలో ప్రభుత్వం ఎంతనష్టానికి గురిఅయ్యేది లెక్కలవివరం సేకరించబడలేదని తెలుస్తున్నది.) ఈ చిక్కులన్నిటిని ప్రస్తుత స్కీము తీర్చగలదు.

161 లక్షల ఖర్చుతో 39 వేల ఎకరాలు మాత్రమే నీటి వసతిని పొందడం, నూటికి

—కొరవ 7 పేజీలో

పాకిస్థాన్‌లోని భారతీయుల దుర్భర జీవితాలు

★ ప్రతి క్షణము పోలీస్ నీడతో సంచరించవలసిన శోచనీయ స్థితి ★

చుక్కలంటుతున్న ధరలు - మితిమీరిన లంచ గొండితనం - వెలుతురు చూడనోచుకోని స్త్రీలు - రాజకీయాలలో రౌడీతనం -

శ్రీ శివదాస్ దేవస్థే పరిపంచయాత్ర చేస్తూ ప్రప్రథమంగా పాకిస్తాన్‌ను సందర్శించి అక్కడిపరిస్థితులను కళ్లకు కట్టినట్లు చిత్రిస్తూ హిందుస్తాన్ పత్రికకు పంపినవ్యాసః ఎంతయు చదువదగియుంది. అందలి ముఖ్య భాగాలను సంక్షిప్తంగా యీదిగువ యిస్తున్నాము-

—సం. జ. రై.

అనుమానాస్పద జీవితం

పాకిస్తాన్‌లో ఒక భారతీయునికి, ఒక పాకిస్తాన్ పౌరునకుమధ్య స్నేహపూర్వక సంబంధాలుండడం అనేది అసంభవం. భారతీయులను కలుసుకోవాలని ఆకాంక్షించే పాకిస్తానీయులెందరో వున్నారుకాని, కాని కలుసుకుంటే ప్రభుత్వం ఏంచేస్తుందోనని భయంతో భారతీయులను కలుసుకొనుటకు ఒక్కరూ సాహసించరు. భారతీయులను రహస్య పోలీసుదళం నిత్యంవెంటాడుతునే వుంటుంది. ఈ స్థితి రాజకీయాలదృష్ట్యా జాగ్రత్తగా వుండాల్సిన వ్యక్తులకే పరిమితం గాదు. ప్రజాజీవితంలో ప్రతిక్షణమూ అనుమానాస్పదంగానే గడుస్తాంది. రోడ్డుపైన వెళ్లుచున్నప్పుడు ఎవరినైనా పలకరిస్తే, వెంటనే మప్టీలోవుండే పోలీసు అతని దగ్గరకువెళ్ళి ఏమిచెప్పారని ఆరాతీసుకుంటాడు. విభజనకుపూర్వంగలమైత్రి సద్భావాలు లేనే లేవు.

చుక్కలంటుతున్న ధరలు

ఏరకం వస్తువును కొనాలన్నా బ్లాక్ మార్కెటులోతప్ప మరెక్కడా లభించదు. రెట్టింపుధర యివ్వకోవలసిందే. జీవితావసర వస్తువులధరలు ఎట్లానుండిపడి పోతున్నవో యీ క్రింది వస్తువులధరలు స్పష్టంచేస్తాయి. గోల్డ్ ఫ్లేక్, విల్స్, సిజర్ సిగరెట్లు సాధారణంగా దొరకవు. యీసైసిగరెట్లుండే 555 మార్కు సిగరెట్ల డబ్బా ఖరీదు పదిరూపాయలు. మామూలురకం చిన్నసబ్బుబిళ్ళవెల రూపాయి. కప్పుకాఫీ ముప్పావలా. ఒకేఒక అరటిపండు వెల అర్ధరూపాయనుండి పది అణాలుదాకావుంటుంది. సన్నబియ్యం శ్రీమంతులకుతప్ప మామూలు ప్రజలకళ్ళకు కనుపించనే కనుపించవు. మందులన్నీ బ్లాక్ మార్కెట్టులోతప్ప పబ్లిక్‌గా దొరకవు.

ఇక్కడ దుకాణాలన్నీ విదేశీ సరకులతో నిండివుంటాయి. వీటిలో అమెరికా సరకులే ఎక్కువ. అవన్నీ నైలాన్, చాక్‌లెట్, చ్యూయింగ్ గమ్స్‌మాత్రమే. పంచదార, బొగ్గు, టూత్ పేస్టు, మాంసం ఎప్పుడూకరువే. పాకిస్తాన్ ప్రజలజీవితం ప్రియమైంది. ప్రజల జీవిత పరిమాణం రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నది. కాని ప్రజలకి రాబడిమాత్రంలేదు.

లంచగొండితనం

పాకిస్తాన్‌లో లంచగొండితనం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. ప్రభుత్వాధికారులు లక్షలకొద్దీ రూపాయల కిమ్మత్తుచేసే పెద్ద భవనాలు కట్టించుకున్నారు. వాటిని విదేశీరాయబారులకు బాడుగలకిచ్చుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వంలో ఏపని కావాలన్నా డబ్బుముందివ్వకుండా జరగదు.

స్త్రీల దుస్థితి

వీధుల్లో ఆడవాళ్లు మనకెప్పుడూ కనుపించరు. ఒకవేళ కనుపించినా ముసుగులో మునిగిపోయివుంటారు. స్త్రీలను నాలుగు గోడలమధ్య బురఖాల్లో కట్టిపెట్టివేశారు. బహుభార్యావివాహాలు మెండు. ఎనభైయేళ్లు ముసలివారు ముక్కుపచ్చలారని ముగుదల్ని మళ్లీపెళ్లి చేసుకొంటున్నారుకూడా.

భారత ప్రధాని పండిట్ నెహ్రూ లండన్‌కు పోయేముందు సిరియా దర్శించి ఆ రాజకీయ నాయకులతో చర్చలు జరిపారు. సిరియా అధ్యక్షుడు, ఆయన కుమార్తె, ఆదేశ ప్రధానితో యిందార గిస్తున్న పండిట్జీని యీ చిత్రంలో చూడవచ్చు.

రాజకీయరంగం

పాకిస్తాన్ రాజకీయరంగం చేపలబజారుగా వుంది. అక్కడి శాసనసభల్లో ఒకరిముక్కు యింకొకరులాగడం, చెప్పులు విసరడం, గుద్దడం, తన్నడం, గలాటాచేయడం పరిపాటి అయిపోయింది. అంతరంగిక రాజకీయాలు చాల అసహ్యంగా తయారైనాయి. అక్కడి నాయకులంతా ఒకరినుండి మరొకరు నాయకత్వాన్ని ఎలాగు లాక్కోవడమా అని కుస్తీపట్లు పట్టడంలో మునిగిపోయివున్నారు. ఈ కుస్తీపట్లుకూడా ఎదో నాయకుల అంతస్థులో మర్యాదగా జరిగితేబాగుండేది. కాని మామూలుగా రోడ్డుపైన రౌడీలు దెబ్బలాడుకునేంత అసహ్యంగా తయారైనవి పాకిస్తాన్ రాజకీయాలు. "అల్లా" పేరుచెప్పి ఎంతటి పైశాచిక పనికయినా తయారవుతున్నారు నాయకులు.

భారత వ్యతిరేకప్రచారం

అంతర్జాతీయ రంగములో భారతదేశం

—కొరవ 8 వ పేజీలో

—ఈవారంలో—
మన దేశం

★ పార్లమెంటులో బొంబయిపై ప్రధానిజేసిన ప్రకటన మహారాష్ట్రులకు అనుకూలమైనట్టిది. వారు ప్రభుత్వనిర్ణయానికి తలవొగ్గడం సమంజసం.

★ కేవలం సాంకేతికవిషయ పరిశీలనకైతేతప్ప విదేశాలకురాయబారవర్గాలను పంపడం తగ్గించాల.

★ ప్రభుత్వోద్యోగాలకువెగబడడంతగ్గాలంటే మన యువకులకు యితరత్రా ఆకర్షణీయమైన వృత్తులను కల్పించాలె.

★ సీతారాముల చిత్రములను తగుల బెట్టాలనే ద్రావిడకజగ ఉద్యమం దైవభక్తులకు సహించరానిది. సాంఘిక విద్రోహ చర్యగూడా.

* * *

రాష్ట్రాల పునర్నిర్మాణం

లోక్‌సభలో వారంరోజులుగా రాష్ట్రాల పునర్నిర్మాణంబిల్లుపై తీవ్రచర్చలు జరుగుతున్నాయి. అందులో బొంబయినగరసమస్యే చర్చలకాలాన్నంతటినీ ఆక్రమించడం గమనార్హమైనవిషయం. ఈ విషయమై ఉద్రేకపూరితమైన వుపన్యాసాలుసాగడం విచారకరం. తన రాజీనామానుగురించి శ్రీ సి. డి. దేశ్‌ముఖ్ జేసిన ప్రకటన పార్లమెంటుచర్చకు పదును పెట్టింది. బొంబయి విషయంలో ప్రధాని నెహ్రూగారి నిర్ణయాన్ని దేశ్‌ముఖ్ అంటగట్టడం ఘోరమైనవిషయం. బొంబయి విషయంలో ప్రధాని లోక్‌సభలో జేసిన ప్రకటనలో దేశ్‌ముఖ్‌కు సరైన సమాధానంగా వున్నది. బొంబయి మహారాష్ట్రులకే చెందుతుందని, కాగా ఆసమస్య ప్రస్తుత వుద్రేక సమయంలో పరిష్కరించడం సముచితంకాదని ప్రధాని వాదన సమర్థనీయమైనది. కేవలం బెదరింపులతో, గలభాలేవి

—కొరవ 8 వ పేజీలో

Sole Agents for Andhra State:- M/s Vijaya Agencies,
P. B. No. 109, VIJAYAWADA-1.

వెంకటేశ్వర టాకీస్ - నెల్లూరు

CHARLES DICKENS

A Tale of Two Cities

రెండు మహానగరాలు

సరళాదేవి హత్య

హంస ప్రచురణలు — విజయవాడ-2

సినిమా పుస్తకములు

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 118 of 1956.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

Nellore O.S. 89 of 51 E.P. 125 of 56.

నెల్లూరు వర్తమానములు

విమర్శకుడు

జన్నవాడ-జవాబు

విడవలూరువారి కోపం

ఆధికారవర్గం

గూడూరుయువతి ఆత్మహత్య

కరెన్సీనోట్ల మోసం

శ్రీ కస్తూరిదేవి పారిశ్రామిక విద్యాలయం

శ్రీ రాజా సుబ్బరామయ్యగారి అనువ వీరువాదానం

సవరణ

కస్తూరిదేవి విద్యాలయము

(శ్రీ చతుర్వేదుల రామచంద్రయ్య ధర్మం)

—తిక్కవరపు రామిరెడ్డి

సబ్ కలెక్టరుగారి సలహాపై

గూడూరు గ్రామోద్యోగుల రాజీనామాలు ఉపసంహరణ

వర్తకుల హర్తాళ్

"అక్కడ గండం, పిల్లకు గండం అంతేగాని మంత్రిగారికేమిగండం"

సన్మానాలు—సభలు

రాజకీయబాధితుల రాయబారం

బజారు ధరలు

	,,	280-0-0
	,,	250-0-0
	,,	380-0-0
	,,	330-0-0
	60	39.10.6
	1.4	3-0-0
	,,	2-8-0
చింతపండు	,,	0.13.6
బెల్లం	,,	0-10-0
	,,	2-2-0

కనుపూరు కాలువ

(4 పేజీ తరువ)

కనుపూరు కాలువ

కావలికాలువ

సూయజ్ కాలువ

= పెండ్లింండ్లకు =

లక్ష్మీ స్టోర్సు

చిన్నబజారు — నెల్లూరు

జమ్మి వారి 'లివర్ క్యూర్'

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్సు,

బ్రాంచీలు: 132/1,

యాలం ప్రకటన

*

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

O. S. 155 of 52. E. P. 64 of 56.

పాదర్తి కిస్టయ్య —వాది—D. H.

నూనె వరదరాజంశెట్టి & Son represented by it Sole propritor నూనె వరదరాజం శెట్టి ... —ప్రతివాది—J D.

ఇందువలన తెలియజేయునది ఏమనగా:-

యీ క్రింద వివరింపబడిన ప్రతివాది తా|| షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని 17—9—56 తేదిన నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువద్ద వేలం వేయబడును.

—: షెడ్యూలు :—

(1) నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు ఇలాకా నెల్లూరు సబ్ రిజిస్ట్రారులో చేరిన నెల్లూరు స్టోన్ హౌసు పేటలో 6-వ వార్డులో డోరు నె 85 శ్రీ వేదగిరిలక్ష్మీనరసింహస్వామివారి పేరుతో జరుగుచుండు రైస్ ఫ్యాక్టరీ యిల్లుకు హద్దులు: [తూ] రోడ్డు [ద] మునిసిపల్ డోరు నె 84 యిల్లు, ప్రహరిగోడ, ఖాళీస్థలం [ప] కాలవ పరిహద్దు [ఉ] రోడ్డు. యీ హద్దులలోని రైస్ మిల్ యిల్లు షుమారు 250 అంకణములు కట్టుబడిగలదానిలో మిద్దెకొట్లు 33, ఒక్కొక్క కొట్టు షుమారు 2 అంకణములు కలవిన్ని, 2 అంకణములు వాచ్ మెన్ యొక్క షెడ్డున్ను, ఆఫీసుకొట్టు 4 అంకణములున్ను, స్టోర్ రూమ్ 10 అంకణములున్ను, కక్కసుదొడ్డిన్ని, ఖాళీ స్థలము షుమారు ఒక యకరా అనగా 600 అంకణములున్ను, బావిలోని హక్కున్ను. సర్కారు క్రియం రూ. 80,000/- లు.

ప్రతివాది భాగం రూ. 0—11—3 లు కిమ్మత్తు క్రియం రూ. 56250/- లు.

(2) డిటో గ్రామములో స్టోన్ హౌసు పేటలో మునిసిపల్ డోర్ నెం. 84 రు గల కొట్లు, యిల్లు, ఖాళీస్థలమునకు హద్దులు:- [తూ] రోడ్డు [ద] ఖాళీస్థలం [ప] కాలవ [ఉ] మునిసిపల్ డోర్ నె 85 రు రైస్ మిల్లు. యీ హద్దులలోని 3 అంకణములుగల 2 మిద్దె కొట్లున్నూ, 3 అంకణములుగల 2 మిద్దె యిండ్లున్నూ, ఖాళీస్థలం షుమారు 1¼ యకరమున్నూ. సర్కారుక్రయం రూ. 20000/- లు.

ప్రతివాది భాగం రూ. 0—11—3 లు కిమ్మత్తు క్రయం రూ. 14062—8—0 లు.

(3) డిటో గ్రామంలోని నెల్లూరు నవాబు పేట మున్సిపల్ వార్డు నె 3 రు డోర్ నె 29 రు గల యింటికి హద్దులు:- [తూ] నూనె శేషాచలం శెట్టి యింటిపరిహద్దు [ద] రోడ్డు [ప] పాగిమాల కొండమ్మ యిల్లు [ఉ] ఉదయగిరి వారితోట. యీ హద్దులలోని మిద్దె యిల్లు కట్టుబడి 12 అంకణములున్నూ - ఖాళీస్థలము షుమారు 20 అంకణములు - లోంతరాతి బావిన్ని. సర్కారుక్రయం రూ. 5000/- లు.

—టి. వి. శివరామయ్య, వాదిఅడ్వకేటు.

యాలం ప్రకటన

యీ క్రింది వస్తువులను వెంకటగిరి పంచాయతీ ఆఫీసులో 10—8—56 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు యాలం వేయబడును. పాట పెట్టువారు రూ. 30/- లు ధరావత్తు ఒక్కొక్కదానికి కట్టి పాట పెట్టవలయును. కోరిన వరస్తులు ఆఫీసు కాలములో తెలుసుకోవచ్చును.

(1) సాధారణ కిర్సనాయిలుదీపములు (పాతవి) దూములు	132
(2) పెట్రోమాక్సు దీపములు	26
(3) సాధారణ దీపముల బ్రాకెట్లు	118
(4) సాధారణ దీపముల చిమ్నీలు	97
(5) సాధారణ దీపములబర్నర్లు (పాతవి)	115
(6) పెట్రోమాక్సు యినుపస్థంభములు	20

—పి. పరశురామమూర్తి,
ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరు.

20 వేల ఎకరాలకు పారుదల నిచ్చే గండిపాళెం ప్రాజెక్టు

వెంటనే నిర్మించవలసిందిగా కాంచెరువు మహాసభలో తీర్మానం

ఉదయగిరి తాలూకా కాంచెరువు గ్రామంలో, జిల్లా భారత సేవక్ సమాజ్ కన్వీనరు శ్రీ రావిపాటి మహానందగారధ్యక్షతన, పులివర్తి సుబ్బయ్యగారి స్వాగత వచనంతో, జిల్లా కిసాన్ సమ్మేళనం కార్యదర్శి శ్రీ ధనెంకుల నరిసింహంగారిచే గండిపాళెం ప్రాజెక్టు మహాసభ ప్రారంభించబడింది. ఈ ప్రాజెక్టువల్ల 15, 20 గ్రామాల రైతులకు సంబంధించి 20 వేల ఎకరాలు నీటిపారుదల వసతి కలుగుతుందనియు, ఈ ప్రాజెక్టుపట్ల ప్రభుత్వం ఉదాశీనత చూపుతున్నదనియు, కావున రైతులు సుసంఘటితులై ప్రాజెక్టును సాధించుకోవాలని శ్రీ ధనెంకుల నరసింహంగారు వుద్బోధించారు.

అధ్యక్షులు శ్రీ రావిపాటి మహానందగారు మాట్లాడుతూ, రైతాంగ వుద్యమ చరిత్రను వివరిస్తూ, ఆచార్యరంగాగారి రైతుసేవలను ఉగ్గడించిరి. రాజకీయాలలో కుల, మతాతత్వాలను నిరసించారు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో గ్రామీణాభివృద్ధిపట్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించాలని, నందికొండ ప్రాజెక్టు కుడికాల్వను హైలెవల్ లో త్రవించాలని కోరారు. ఈ ప్రాంతానికి నందికొండ కుడికాలువ వచ్చే అవకాశం లేనందున గండిపాళెం ప్రాజెక్టును నిర్మించాల్సిన అవసరాన్ని నొక్కి వక్కాణించిరి. ఇది లాభసాటి ప్రాజెక్టు అని, రైతులు సుసంఘటితులై ఆందోళన సాగిస్తే ఈ ప్రాజెక్టును తప్పక శాంక్షన్ చేయించుకోవచ్చునని ఆశాభావం వెలిబుచ్చిరి.

శ్రీ గూడూరు వెంకటాద్రినాయుడుగారు వేదాంత ధోరణిలో ఐకమత్యంలోని బలాన్ని గురించి వివరించారు. శ్రీ గొట్టిగుండాల నాగయ్యగారి వందనసమర్పణంతో సభ ముగిసింది.

పిమ్మట జిల్లా కిసాన్ సమ్మేళన్ నాయకుల గౌరవార్థం తేనీటివిందు జరిగింది.

—మా. వి.

మనదేశం

[5 వ పేజీకొరవ]

లాంగరీని బొంబాయిని మహారాష్ట్రులు సాధించాలనుకోవడం వ్యర్థప్రయత్నం కాగలదు. మంచి వాతావరణం ఏర్పడ్డప్పుడు జనవాక్య నిర్ధారణ లేక రెఫరెండం ప్రసక్తిలేకుండానే బొంబాయి భవిష్యత్తును తేల్చివేస్తామని ప్రధాని జేసిన విశదీకరణ మహారాష్ట్రులకు అనుకూలమైనట్టిది. ప్రధానియందు విశ్వాసముంచి మహారాష్ట్రులు ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి తలవొగ్గడం సమంజసం కాగలదు. మహారాష్ట్రులు యీపనుయందు విజ్ఞతతో ప్రవర్తించడం ఎంతేని అవసరం. కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీ పార్టీ నియమించిన, మౌలానా ఆజాద్ - పండిట్ పంత్ - షాహ్. వి. కటాక్సర్ గార్లతో కూడిన వున్నతాధికారసంఘం బొంబాయి నగర భవిష్యత్తును సమువిశదీకరిని పరిష్కరించగలదనే ఆశిద్దాం.

* * *

విదేశాలకు రాయబార వర్గాలు

విదేశాలకు ప్రభుత్వాధికారులను రాయబారాలకు పంపడం తగ్గించాలని ప్రధాన మంత్రి కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖలను ఆదేశించడం సముచితంగానేవుంది. స్వరాజ్య సిద్ధి అనంతరం ఏదో ఒక సాకుతో విదేశయాత్రలుఎక్కువైనవి. ఇటీవల రెండు రాయబారవర్గాలు — ఒకటి సహకార వ్యవసాయ సంఘాల తీరు పరిశీలనకని, మరొకటి వ్యవసాయోత్పత్తుల విధానాల అధ్యయనానికని - చైనాకు వెళ్ళడం విస్మయాన్ని కలిగించింది. రెండు పరిశీలనలను ఒకే రాయబారవర్గం చేయకలిగియుండగా రెండు రాయబారి వర్గాలు వెళ్ళడం కేవలం విడ్డూరంగాలేదా! విదేశాలకు రాయబారవర్గాలు విరివిగా వెళ్ళడం ఒక ఫాష్యనగా తయారై, తీవ్ర విమర్శలకు గురికావడం గమనార్హమైన విషయం. ఇతర దేశాలలో ఏమి జరుగుతున్నదో మనం తెలిసికోవడం అవసరమే. కాని మనం తెలిసికోదగిన విషయాలపై కావలసినంత సాహిత్యం వుండగా, మన విదేశ రాయబారులు అవసరమైనసమాచారాన్ని మనంసేకరించిపెట్టగలిగియుండగా, విదేశాలకు రాయబార వర్గాలను పంపడం అనవసరంగదా! ప్రభుత్వ అధ్వర్యాన జరిగిన విదేశ రాయబారాలలో పదింట తొమ్మిది పై చెప్పినవిధంగా ఏర్పాటు చేసుకోనియుండవచ్చు. కేవలం సాంకేతికవిషయమై తప్ప విదేశాలకు రాయబారవర్గాలను పంపకూడదు. ఏదెట్లయినా విదేశ రాయబారవర్గాల పేరుతో జరుగుతున్న దుర్వ్యయాన్ని ప్రభుత్వం యింతటనైనా తగ్గించ బూనడం ముదావహమైన విషయం.

* * *

ప్రభుత్వోద్యోగుల రిక్రూట్ మెంట్

ప్రభుత్వోద్యోగుల రిక్రూట్ మెంట్ కు సంబంధించి ప్రభుత్వంచే నియమింపబడిన రామస్వామి మొదలియార్ కమిటీ సిఫార్సులు కొన్ని అవాస్తవికంగావున్నా, మొత్తం మీద వుపయోగకరంగా వున్నవనుటలో సందేహంలేదు. ఈ కమిటీ సిఫారసులలో ముఖ్యమైనవి, గుమాస్తాగిరి, జూనియర్ ఆఫీసరుల విద్యార్హత పట్టభద్రులుగా వుండనవసరంలేదనీ, వారికి సెలక్షన్ పరీక్షలుంటే చాలుననీ, సూచించింది. కాని వయస్సు పరిమితి స్పష్టంగా లేకపోవడం అనేక చిక్కులకు దారితీయగలదు. మొదటి తరగతి వుద్యోగాలకు మాత్రం డిగ్రీలు కావాలనడం సముచితంగానే వుంది. పట్టభద్రులకు తెలివితేటలు, విషయజ్ఞానం, సంస్కృతి వుంటాయనిచెప్పడంలో, రెండవతరగతి, మూడవతరగతి ఉద్యోగులకు అవి అవసరంలేదనా కమిటీవారి అభిప్రాయం? ఈనాడు దేశంలో ఉన్నతోద్యోగులుగా వున్నవారిలో అనేకులు ఒకప్పుడు గుమస్తాలుగా ప్రారంభమైనవారేకదా! సెలక్షన్ కుముందు ప్రిలిమినరీ టెస్టు పెడితే ప్రభుత్వోద్యోగాలకు ఎగబడడం తగ్గిపోతుందని కమిటీ అభిప్రాయపడడం కేవలంపొరపాటు. కాలేజీలలో రద్దీతగ్గాలన్నా, ప్రభుత్వోద్యోగాలకు ఎగబడడం తగ్గాలన్నా, మన యువకులకు ఇతర ఆకర్షణీయ వృత్తులను కల్పించడమే మార్గాంతరం కాగలదు. ఉన్నతోద్యోగాలకు సంబంధించిన రిక్రూటులను విదేశాలకు శిక్షణనిమిత్తం పంపాలనడం వృధావ్యయం మాత్రమే. కొన్ని సూచనలు నిరాకారణకంగా వున్నా, మొత్తంమీద కమిటీ సిఫారసులు వుపయోగకరంగానేవున్నాయి.

* * *

దైవ ప్రతిమల దహనం

శ్రీరాముని సీతాదేవి ప్రతిమలను చిత్రములను ఆగస్టు 1 తేదిన తగులబెట్టాలని ద్రావిడకజగం తీర్మానించుటతో మద్రాసు రాష్ట్రం అట్టుడికినట్లు వుడికిపోతున్నది. రామస్వామినాయకర్ దైవప్రతిమల దహనమును సంఘసంస్కరణగా వుద్దేశించడం విచిత్రంగా వితండంగాలేదా! ఇంతకు పూర్వమొకసారి వినాయకునివిమట్టి బొమ్మలను పగలగొట్టించాడు నాయకర్ గారు. అప్పుడు ప్రభుత్వమూ, ప్రజలూ ఆ విషయమై అంతగా పట్టించుకోలేదు. కాని యీసారి ప్రజలు ప్రభుత్వం ద్రావిడకజగమ్ యొక్క సీతారాముల చిత్రాల దహనోద్యమాన్ని సహించే స్థితిలో లేరు. దేవాలయాలను పగులకొట్టిన అంశాలుచరిత్రలో లేకపోలేదు. ముస్లిముల పాలనలో అలాంటి ఘాతుక చర్యలు జరిగినవి కాబట్టే వందల ఏండ్ల తరబడి హిందూ—ముస్లిం విద్వేషం కొనసాగింది. సీతారాముల చిత్రాలను తగులబెట్టాలనే రామస్వామినాయకర్ వుద్యమంకూడా ముస్లిములతో పోల్చతగిందే. ఇది రామస్వామినాయకర్ ఆత్మాభిమానానికి సంబంధించిన విషయమైనా, లక్షలాది దైవభక్తులకు సహించరాని విషయం. రామస్వామినాయకర్ చర్యను సాంఘిక విద్రోహ చర్యగా భావించి అణచివేయడం ప్రభుత్వ తక్షణ కర్తవ్యం.

పాకిస్థాన్

(5 పేజీ కొరవ)

పేరుప్రఖ్యాతులు అంతకంతకు పెరిగిపోతూవుండడం, ప్రపంచమంతట ప్రధాని నెహ్రూ పేరుమోగిపోవడం చూచి పాకిస్తాన్ నాయకులు, ప్రభుత్వమూ యీర్ష్యాసూయలు చెందుతున్నారు. భారతదేశంలో తగాదాలు రావణాసురుడి కాష్టం లాగామండుతూవుంటేనే తమనాయకత్వాలు స్థిరంగావుండగలవనే వుద్దేశ్యంతో భారతదేశానికి వ్యతిరేకంగా, స్వదేశంలోనేగాక విదేశాల్లో గూడాప్రచారం చేస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ రంగంలో భారతదేశాన్ని అపనింద పాల్జేయను తంటాలు పడుతున్నారు. రకరకాల కట్టు కథలను అల్లి వర్ణించి చెప్తున్నారు. భారతదేశం సాధించిన విజయాలను హీనపరచడమే వారి జీవిత లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. పాకిస్తాన్ ప్రజల కష్టాలకన్నిటికీ భారత ప్రభుత్వమే కారణమని ఏన్నో అబద్ధాలను అల్లి చెప్పుతున్నారు. పాకిస్తాన్ రైల్లు నడవలేదన్నా, అక్కడ పస్తాయిల కొరతకూ, వారి ఆహార పరిశ్రమ దుస్థితికీ, అంతటికీ భారతదేశమే కారణమని, మోసం, మాయ ప్రచారం జరుగుతూవుంది. యీ ప్రచారాన్ని ఖండించడానికి ఎవ్వరూ పూనుకోనందున వారిప్రచారం నిజమేమోనని నమ్మడం జరుగుతున్నది.

అక్కడ రాజకీయ నాయకులు నాటికీ నూనుండి భారతదేశానికి విరోధులే.

పంచాయితీ ఎన్నికలు

అలగానిపాడు

జూలై 30 తేది ఎలక్షన్ జరిగింది—ఆంధ్ర శాసనసభలో అపోజిషన్ నాయకుడు పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారి స్వస్థానమైన యీ గ్రామంలో సుంకర వెంకయ్యగారు ప్రెసిడెంటుగాను కవర్తపు రమణయ్య, పరుసు సుబ్బయ్య, ఈగ రమణయ్య, బోనెపూడి కోటమ్మ, పాలూర్చరు చంద్రశేఖర రెడ్డి, కొప్పర్తి శ్రీరాములు గారలు సభ్యులుగాఎన్నికయ్యారు.

బాలాయపల్లె

ఎన్నిక 24తేది ప్రశాంతంగాజరిగింది. శ్రీ సోమిశెట్టి రామయ్యశెట్టిగారు ఏకగ్రీవంగా అధ్యక్షులయ్యారు. మెంబర్లు:— అంబవరం గామిరెడి, వంకెల లక్ష్మిరెడ్డి, సయ్యద్ అల్లీ సాహెబు, బండ్ల సుబ్బయ్య, ముత్తంశెట్టి దినచెన్నయ్య, బొల్లా వెంకటయ్య.

నాయుడుపేట

సభ్యుల ఎన్నిక గత 24 తేది జరిగింది. రెండువార్డులలో పోటీలేదు. అయిదింటిలో పోటీ జరిగింది. పోటీలేకుండా ఎన్నికైన యిద్దరిలో మాజీ అధ్యక్షులు శ్రీ జి. ఆదిశేషయ్యగారొకరు. ఎన్నికైన తొమ్మిదిమంది సభ్యులు:- జి. ఆదిశేషయ్య, ముప్పాళ్ళ పట్టాభిరామరెడ్డి, పాపాడి సుబ్బరాఘవరెడ్డి, పి. శంకరయ్య, వోజిలి వీరాస్వామి, శేషం రామకృష్ణయ్య, కోటూరు అల్లెబగో, రావు వెంకటసుబ్బయ్యగారలు.

ప్రస్తుత వాతావరణాన్నిబట్టి ఆదిశేషయ్యగారే తిరుగా అధ్యక్షులయ్యే అవకాశాలు హెచ్చుగాకనుపిస్తున్నాయి.—ఒ. వి.

ఇసకదామెర్ల

ఉదయగిరి తాలూకా ఇసకదామెర్ల పంచాయితీ ఎన్నికలు గత 24 తేది డిప్టీపంచాయితీ ఆఫీసరు కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరరావుగారు జరిపించారు. ఎన్నికైన సభ్యులు:- కొండా కోటయ్య, పిచ్చాల సుబ్బయ్య, శ్రీమతి అన్నలూరు వెంకటలక్ష్మమ్మ, వల్లేరు యర్రయ్య, పులివర్తి వెంకటనరసయ్య, ఏరువ చెంచయ్య, నందిపాటి కొండయ్యగారలు. ఇందులో మొదటి ముగ్గురు, 7 గురు మధ్య జరిగిన అతి తీవ్రమైన పోటీలో గెలుపొందినారు. తక్కినవారికి పోటీలేదు. జనరల్ సీటులో స్త్రీ ఎన్నిక కావడం గమనించదగివున్నది. —ఏ. వి. నరసింహం.

కంపసముద్రం

ఉదయగిరి తాలూకా కంపసముద్రం పంచాయితీ ఎన్నిక గత 11 తేది జరిగింది. శ్రీయుతులు పుట్టం సీతారామరెడ్డి, కాల్వ వెంకటరమణారెడ్డి, నలమారు రామచంద్రారెడ్డి బి.ఏ., గోపవరం వెంకటేశ్వర్లురెడ్డి, నల్లెపోగు దేవదానం, నల్లెపోగు చెన్నయ్య, నల్లెపోగు తాతిగాండ్ల చెన్నయ్యగారలు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. —ఎల్. వి. నారాయణరెడ్డి

వరిగుంటపాడు

పంచాయితీకి నూతన అధ్యక్షులుగా శ్రీ సుంకర వెంకటనరసయ్యగారు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు. క్రొత్త అధ్యక్షుని గౌరవార్థం పాద నరసయ్యగారింట తేనీటివిందు జరిగింది. ధర్మెంపుల నరసింహం మున్నగు పెద్దలు విచ్చేశారు. —వి. వి. రాజు

గుడిపల్లిపాడు

ఎన్నిక గత 21 తేది జరిగింది. ఈ పంచాయితీ గుడిపల్లిపాడు, తెట్టుగొల్లపాలెం, నారాయణరెడ్డిపేట, కోడూరుపాడు—యీ నాలుగు గ్రామాలకు చెందినది. గుడిపల్లిపాడునుండి వెంకటాద్రినాయుడు, యానాదయ్య; తెట్టుగొల్లపాలెంనుండి షాషాసాహెబ్; నారాయణరెడ్డిపేటనుండి బొగ్గల చెంచురామయ్య, పముజాల మల్లయ్య, మదిర సుబ్రహ్మణ్యం; కోడూరుపాడునుండి తేబూరు రమణారెడ్డి, కోడూరు రమణారెడ్డిగారలు ఎన్నికయ్యారు. తేబూరు రమణారెడ్డిగారే ప్రెసిడెంటు గావచ్చు. —జి. గంగిరెడ్డి

తుమ్మలతలుపూరు

పాత అధ్యక్షుడు శ్రీ వేలూరు ఈశ్వరయ్యనాయుడుగారే తిరుగా అధ్యక్షులుగ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు. శ్రీయుతులు పెళ్లేటి సుబ్బరామరెడ్డి, పెమ్మసాని వెంకటాద్రినాయుడు, పాయపనేని శ్రీనివాసులు, వందిమండలం పెంచలరాజు, బొడ్డు జువ్వయ్య, లకినేని వేమయ్య, తొండమనాటి మునెమ్మగారలు సభ్యులుగ ఎన్నికయ్యారు.

గతపర్యాయం ఈశ్వరయ్యనాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద గ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తి మున్నగు సౌకర్యాలు ఒనగూడినవి. ఈదఫా కోర్డును సాధించగలరని గ్రామస్తులు ఆశిస్తున్నారు.

మాజీ వుపాధ్యక్షుడు శ్రీ సోమినేని పెంచలనాయుడుగారు పంచాయితీ సభ్యులుగ ఎన్నికయి, ప్రమాణస్వీకారం తర్వాత రాజీనామా చేశారు. —కృష్ణ

లింగసముద్రం

25తేది ఎన్నికజరిగింది. వుసా సిద్దయ్య, బొమ్మిశెట్టి శిద్దయ్య, మచ్చల శిద్దయ్య, గంగాదేవి బలరామయ్య, యల్లంరాజు వెంకటరత్నంరాజు, కొండూరు రమణరాజు, మోదిబోయిన పోలయ్యగారలు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడినారు. —అక్కన వెంకటకృష్ణయ్య

మినగల్లు

శ్రీ కాకుటూరు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

అనుమసముద్రంపేట

27తేది ఎలక్షనులో యీదిగువ సభ్యులు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు. శ్రీయుతులు వూటుకూరు శ్రీకంఠయ్య, తన్నీరు రామయ్యశెట్టి, గువ్వల బోడిశెట్టి, షరాఫ్ బిడేమియ్యా, అబ్దుల్ నబీసాహెబ్, కందుల వెంకటరెడ్డి, గెరికపాటి కొండయ్యగారలు.—పెరుమాళ్ శెట్టి

బొడ్డువారిపాలెం

కోవూరుతాలూకా బొడ్డువారిపాలెం గ్రామపంచాయితీ ఎన్నిక గత నెల 17 తేది జరిగింది. కమ్యూనిస్టులు పోటీచేశారు. బసవారెడ్డి శంకరయ్య, జొన్నా కోటయ్యగారలు మంది మార్బలంతోవచ్చి తీవ్ర ప్రచారం చేసినా లాభంలేకపోయింది. వారి అభ్యర్థులు వెళ్ళూరు సుందరరామిరెడ్డి, జ్యోతి శంకరయ్యగారలు అపజయం పొందారు. అంతర్జాతీయ రాజకీయవాదులు పి. సి. రెడ్డి, పి. జి. కె. రెడ్డిగారలుకూడా ఎన్నికలో పాల్గొనడం గమనార్హం. బోయిపాటి శ్రీహరినాయుడు, వింజమూరి లక్ష్మయ్య, గడ్డం సుబ్బయ్య, వడ్డె వెంకయ్య, కోటంరెడ్డి రామిరెడ్డి, వడియాలం శాయప్ప, మీరాగారలు పంచాయితీ సభ్యులుగా ఎన్నికయ్యారు.

ఆంధ్రభావతరంగాలు

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

హించుటకు అవసరమైన శారీరక పటుత్వం తనకు కలదనేది రుజువుచేయుటకే యీ పర్యటన తలపెట్టారేమో ననుకోవలసి వస్తున్నది.

ఏమైనా, ప్రకాశంగారు యీవయస్సులో ఒకరి సహాయం లేకుండా వ్యవహారాలు నిర్వహించలేని స్థితిలో తిరుగా నాయకత్వాన్ని కోరడం, ముఖ్యమంత్రిత్వాన్ని ఆశించడం న్యాయంకాదు. తనపేరును వుపయోగించుకొని తమ ముఠా ప్రాబల్యాన్ని సంపాదించుకోవాలని ఎవరైనా ప్రయత్నిస్తే, దానికి పంతులు గారు దోహదమివ్వడంతగదు. పదవులకు అతీతుడైన పెద్దగావారు వుండడమే వారికి గౌరవప్రదంగా వుంటుంది.

★

ఇటీవల శ్రీ సంజీవరెడ్డి వర్గంవారు ఒక ప్రజాపార్టీ శాసనసభ్యుని సహకారాన్ని కోరారట. ఆ సభ్యునికి ముఖ్యమైన ఒక యిరిగేషన్ కాలువను శాంక్షన్ చేయించగలమనే వాగ్దానాన్నికూడా గావించారట. కాని ఆసభ్యుడు వీరి ఆశలకు లొంగనట్లు తెలిపింది. పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖ ముఠా ప్రాబల్యశాఖగా పనిచేస్తున్నదా అనిపిస్తుంది యీసంఘటన విన్నతర్వాత.

★

సంజీవరెడ్డిగారి ముఠావారు క్రొత్త ప్రచారం ప్రారంభించారు. తెలంగాణాలో బ్రాహ్మణుల వర్గమంతా తమదని, అదిగాక చెన్నారెడ్డినుండి రంగారెడ్డిని చీల్చామని, చెన్నారెడ్డి వర్గంలో రంగారెడ్డిగారికే ఎక్కువబలమున్నదని, దానివల్ల రంగా - గోపాలరెడ్డి ఏకమైనా తాము అజేయులమని, చెప్పకొంటున్నారు.

హైదరాబాద్ నుండి వెలువడే ఒక తెలుగు వారపత్రిక ప్రకటించిన వర్తమానం గతవారం యిచ్చాము. ఆ పత్రిక ఆ రాజకీయాలతో సన్నిహిత సంబంధం వుండేది. అంతరంగిక రాజకీయాలుకూడా పసిగట్టగలిగిన చొరవగలది. అందువల్ల ఆ పత్రిక కథనం నమ్మతగిందిగా వుంటుందేగాని త్రోసిపేయడానికిలేదు.

అదీగాక బ్రాహ్మణుల ప్రాబల్యాన్ని రంగారెడ్డివర్గం ఏ మాత్రం సహించదు. సంజీవరెడ్డి వర్గంవారు ప్రచారంచేస్తున్నట్లు, రంగారెడ్డిగారిని ముఖ్యమంత్రిని చేస్తే, బ్రాహ్మణులవర్గం బలపరచగలదని విశ్వసించలేము. అందువల్ల రంగారెడ్డిని చీల్చామనేది, యెక్కువబలం సంపాదించుకోడానికి చేసిన ఎత్తుగా వుంటుంది.

రంగారెడ్డి — చెన్నారెడ్డిగారలు విడిపడడం జరగదు. యీ వారంలో ఏదైనా మార్పుసంభవించివుంటేతప్ప మాకు తెలిసిన యిటీవలి ఒకసమాచారాన్నిబట్టి, రంగారెడ్డి వర్గం, రంగాగారివర్గము ఒకటిగావుండగలరని గట్టిగాచెప్పవచ్చు. ఈ కలయికలు ఎట్లయినా, సంజీవరెడ్డిగారివర్గం బలహీనపడిందనేది సర్వత్రా కనుపిస్తున్నది. అది కాదనలేరు.

★

విశాలాంధ్ర శాసనసభ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వం విషయంలో శ్రీ గోపాలరెడ్డి—రంగాగారలమధ్య ఏదో ఓడంబడిక జరిగినట్లు వారినాయకత్వాన్ని వ్యతిరేకించే ఒక తెలుగు దినపత్రిక ప్రకటించింది. కాని అందులో యదార్థం నాటికి ఒక్కపాలుకూడా లేదు. శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు నిడుబ్రోలుపోయివుండిన సందర్భంలో రంగాగారియింటికి వెళ్ళడంవల్ల సంప్రతింపులు జరిగివుంటాయనే అభిప్రాయంతో వూహించిన విషయమేగాని, అందులో సత్యంలేదు.

గోపాలరెడ్డి, రంగాగారల తత్వాలు తెలిసినవారు ముఖాముఖి యిలాంటి విషయాలపై వీరిరువురు సంప్రతింపులు జరుపుకొనివుంటారని నమ్మలేరు. చొరవచేసుకొని మాట్లాడడం యిరువురికి చేతగానిపని. అందువల్ల ఇరువురికి అనుకూలురైనవారు సంప్రతించి,యిరువురి మధ్య స్నేహము సుదృఢమగునట్లు కృషిచేయడం అవసరం. అయితే ఏపరిస్థితుల్లోగూడా వీరు విడివడతారని మేమనుకోము. వేరుకాకూడదనిమేము కోరుతాము. కృషిచేస్తాము.

—మా రాజకీయ పరిశీలకుడు

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 57 of 44. E. P. 447 of 55.

(2) గొల్లపూడి శివరాం (3) ఆ. శ్రీనివాసమూర్తి (4) ఆ. కామేశ్వర్ 3, 4 మైనర్లయినందున గెస్టుఫ్రెండు అన్న 2.వ వాది. (5) గొల్లపూడి కిష్ణవేణమ్మ —వాదులు.

(1) వెలగపూడి వెంకటసుబ్బయ్యవగైరా —ప్రతివాదులు.

యీక్రింద కనుపరచిన స్థిరాస్థిని 6—8—56 తేదిన పై కోర్టులో యాలం జరుగబడును.

నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డి. ఇలాకా అల్లూరు సబ్ రిజిస్ట్రరులో చేరిన కోవూరు తా॥ నోగులపల్లె గ్రామములో 1, 2 ప్రతివాదులు తా॥ నె 312 రు పట్టాకోరుగా సర్వే నె 517/1 యు 0—95 ట్లు. శిస్తు రూ. 5—10—0 లు గల భూమి. సర్కారుపాట రూ. 800/- లు.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య, వాదుల అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 166 of 55. I. A. 654 of 56.

మల్లవరపు వెంకటసుబ్బ రామిరెడ్డి వగైరాలు } —వాదులు.

చుండి చెన్నారెడ్డివగైరాలు —ప్రతివాదు.

ప్రతి సంవత్సరం లక్ష్మీపురంగ్రామంలో జరుగు పతితమ్మ లేక పత్రివతెమ్మ అను దేవత తిరునాళ్లలో పాల్గొను లక్ష్మీపురంగ్రామస్తులు ఇతర చుట్టుప్రక్కల గ్రామస్తుల అందరితరపున రిప్రజెంటేటివు కెపాసిటీలో వాదులు యీ దావాను వ్యవహరించుటకు పర్మిషన్ ఇవ్వవలెనని 1-వ ఆర్డరు 8.వరూలు ప్రకారం పిటిషన్ దాఖలు చేసినందున నోటీసుల నిమిత్తం 20—8—56 తేదికి వాయిదా వేయబడివున్నది. వాయిదానాడు ఆక్షేపణలు వున్నవారు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—పసుమర్తి సత్యనారాయణ, వాదుల అడ్వకేటు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిస్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీను వ్యాధులను నివారించును.
డాక్టర్ పిళ్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు - 4. ఫోన్ నెం 71354 రు.
బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.
అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును

ఏజంటు కావాలి

తిరుపతిలో మా పత్రికలు విడిగా అమ్మటకు యేజంటు కావాలి.

— మేనేజరు - జమీన్ రైతు.

మా చందాదారులకు

తాము జాబులు వ్రాసినా, చందా పంపినా, యేమి తెలిపినా తమ చందానంబరు తెలుపకుంటే దానిమీద చర్య తీసుకోడం ఆలస్యమవుతుందని గమనించవలెను.

— మేనేజరు, జమీన్ రైతు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

నెల్లూరు అసలు నె 715/1951 రు.

E. P. No. 322 of 1955.

బండారు వెంకటసుబ్బయ్య - నెల్లూరు—వాది.

(1) మారిపరాజు సుబ్బరావు - రాజావారి చింతలపాలెం - కావలి తా॥ (2) కారెంపూడి శేషాద్రిరెడ్డి - మాసేనుంటపాడు - కోవూరు తాలూకా ... —ప్రతివాదులు.

ప్రతివాదుల తా॥ యీ క్రింది పట్టిదాఖలా స్థిరాస్థిని 9-8-1956 తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట వేలము వేయబడును.

—: ఆస్థి షెడ్యూలు :—

నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డి॥ ఇలాకా కావలి సబ్ రిజిస్ట్రరులో చేరిన కావలి తా॥ రాజావారి చింతలపాలెం శోత్రియం గ్రామములో:-

1-వ ప్రతివాది తాలూకు.

(1) నె 17 రు పట్టామాగాణి సర్వే 10/6-ఎ యె 0-41 ట్లు. శిస్తు రూ. 1-11-0 లు గల భూమి. పాట రూ. 280/- లు.

(2) నె 17 రు పట్టామాగాణి సర్వే 11/21-ఎ యె 0-68 ట్లు. శిస్తు రూ. 2-13-0 లు గల భూమి. పాట రూ. 475/- లు.

(3) నె 17 రు పట్టా 11/21 యె 0-50 ట్లు శిస్తు రు. 2-1-0 లు గల భూమి. సర్కారు పాట రూ. 750/- లు.

(4) నె 17 రు పట్టామాగాణి సర్వే 11/22 యె 1-54 ట్లు. శిస్తు రూ. 6-6-0 లు గల భూమి. పాట రూ. 1050/- లు.

(5) నె 17 రు పట్టామాగాణి సర్వే 11/23 యె 0-34 ట్లు. శిస్తు రూ. 1-6-0 లు గల భూమి. పాట రూ. 235/- లు.

(6) నె 17 రు పట్టామాగాణి సర్వే 11/24 యె 0-60 ట్లు. శిస్తు రూ. 2-8-0 లు గల భూమి. పాట రూ. 420/- లు.

(7) నె 17 రు పట్టామాగాణి సర్వే 39/17 యె 0-74 ట్లు. శిస్తు రూ. 3-13-0 లు గల భూమి. పాట రూ. 510/- లు.

(8) నె 17 రు పట్టామాగాణి సర్వే 39/18-ఎ యె 0-32 ట్లు. శిస్తు రూ. 1-11-0 లు గల భూమి. పాట రూ. 220/- లు.

(9) నె 17 రు పట్టా మాగాణి సర్వే 39/ఎ నె 22-ఎ/1 రు యె 1-32 ట్లు. శిస్తు 6-14-0 గల భూమి. పాట రూ. 920/- లు.

(10) నె 17 రు పట్టామాగాణి సర్వే 44/72 యె 2-0 ట్లు. శిస్తు రూ. 6-0-0 లు గల భూమి. పాట రూ. 1400/- లు.

కోవూరు సబ్ రిజిస్ట్రరులో చేరిన కోవూరు తాలూకా మాసేనుంటపాడు గ్రామంలో:-

2-వ ప్రతివాది తాలూకు:-

(11) నె 26 రు పట్టా కోరుమాగాణి సర్వే నె 57 రు యె 5-2 ట్లలో సమిష్టిన యె 3-31 సెంట్లు. శిస్తు రూ. 20-11-0 లు గల భూమి పాట రూ. 4100/- లు.

(12) నె 25 రు పట్టా మాగాణి సర్వే నెం. 94-ఎ/1-బి రు యె 2-75 ట్లు. పాట రూ. 3300/- లు.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య, వాది ప్లీడరు.

వ్రాయాలనే వ్రాస్తున్నా

[3వ పేజీ కొరవ]

కాంగ్రెసుసంఘం, శాసనసభ్యులు — జనం, అంతా ఏకముఖంగా నెహ్రూ నిర్ణయాన్ని తప్పని ఎలుగెత్తి చాటారుగదా? తుదకు బొంబాయి కాంగ్రెసులో ముసలంపుట్టి చిన్నాభిన్నమై పోయ్యారుగదా? కావున ప్రభుత్వ నిర్ణయం సరిఅయినది కాదనేది లోకవిదితం.

అసలు సంగతి నిజంలో అదికాదు. తప్పో-ఒప్పో — నెహ్రూ తోటిమంత్రులతోనైనా సంప్రదించకుండా — తనస్వంత అభిప్రాయములను ప్రభుత్వ అభిప్రాయములక్రింద చలామణీ చేయించాడనేది దేశ్ ముఖ్ వాదం. తనకు సంబంధించిన సమయం వచ్చేటప్పటికే దేశ్ ముఖ్ యీ విషయం బయటపెట్టారే కాని, చాలా విషయాలలో నెహ్రూతుదకు సహచరులసలహా అయినా లేకుండా, ప్రధాన విషయాలలో ప్రవర్తిస్తున్నట్లు చాల కాలంగా చాలామంది అభిప్రాయం. ఇంత కాలానికైనా దేశ్ ముఖ్ ధైర్యంచేసి అట్టి సంగతులు బయటపెయ్యటం ప్రశంసించదగింది. ఎందుకంటారా - ఇది నెహ్రూ - దేశ్ ముఖ్ సొంతవిషయం కాదుసుమా—! దేశానికి, మన రాజ్యాంగ విధానానికి సంబంధించింది. ప్రజాస్వామ్యంలో నమ్మకంవుండే కాంగ్రెసు వారికి ఈ ఘట్టం కనువిప్పయితే — మంచికే దారితీస్తుంది.

అబద్ధాలు - పచ్చిఅబద్ధాలు - ముమ్మాటికీ అబద్ధాలు

తత్వశాస్త్రంగా విశ్వసించినదిచే రాజకీయ పార్టీ యీ భూమిపైన ఏదయినా వుందని, వుంటుందని మీరనుకోనివుండరు. ఎందుకంటే రాజకీయాలను అంత తీవ్రంగా పరిశీలించి ప్రజలు చూడరు. తాత్కాలిక సమస్యలపై - జనం ఆవేశ ఆందోళనలలో యిరుక్కుపోయి, ఫలితాల తర్వాత చూసుకోనవచ్చును లెమ్మనే ఆశా జనాభాలో అధికం. అందుకనే గదా - సమస్య చల్లారినతర్వాత మనిషికి తెలివి వస్తుంది అంటారు. కాని వున్నసంగతేమిటంటే మనకు తెలిసివచ్చినంతదాకా చరిత్ర ఆగదు. అది పెనవేసుక నడచిపోతుంటుంది. రాజకీయాలూ అంతే. మనం చేసే చర్యలఫలితాలు ఎల్లావుంటవో, కనీసం అంచనావేసి ఆలోచించకుంటే, మన నెత్తిన మనమే మట్టి పోసుకుంటుంటాము. ఇది సరిగ్గా సత్యమని కమ్యూనిస్టు వుద్యమంలో బయటపడిన అద్భుత విషయాలు అనేకం చాటి చెప్పుచున్నాయి.

రష్యాలో కమ్యూనిజంపేరుతో భయంకర పోలీసురాజ్యం ఏర్పడిందని, పరిపాలనలో వుండే నాయకులకు, పోలీసులకుతప్ప ఇంకెవరికీ అచ్చట స్వేచ్ఛలేదని ఎవరైన తెలిసినవారంటే, భదవాసీవుట్టుపెబడిదార్ల ఏజంటు - ప్రజాద్రోహి అని తిట్టారు కామ్రేడ్సు. స్టాలిన్ చేతిలో 100కి 90మంది పాత కమ్యూనిస్టులంతా క్రూరంగా చంపబడ్డారని ఎవరయినా అంటే - అబద్ధం అనేవారు కామ్రేడ్సు. రష్యాలో ఇతరపత్రికలు చదవకూడదు, సొంతంగా కరపత్రం అచ్చువేయను కూడా హక్కులేదు, ఎలక్షన్లలో కమ్యూనిస్టులు మినహా యింకొకరు నిలబడకూడదు, అల్లా అదొక చీకటిరాజ్యం అని ఎవరన్నా అంటే అబద్ధంఅన్నారు. అల్లాయితరులు చెప్పిన సత్యమును తుత్తునియలుచేసి, ప్రజలచేత నమ్మించను వేలకొలది పత్రికలు, రకరకాల ప్రచారం, అందుకొరకు పెయిడ్ వర్కర్లను పెట్టి ప్రపంచమంతా ప్రచారం చేశారు.

ఇంతగట్టిగా, ఇంత మంది, అదిపనిగా, రాత్రింబవళ్ళు, అవిరామంగా టన్నులకు టన్నులమాటలు, పాటలు, నాటకాలు, సినిమాలు, పత్రికలు, పుస్తకాలద్వారా నిలబెడుతుంటే నిజమేగాబోలునమ్మని అనుకొన్నాము. తీరా మనం నిజమనుకొనగానే - అదంతా అబద్ధంపొమ్మంటారు. అంటే ఎవరైతే యితరులు తమపై చెప్తూవచ్చారో అదంతానిజం అని స్టాలిన్‌పైనేపిన నేరాలపట్టీలో ఒప్పుకొన్నారు. ఏమిటంటారు దీనిఅర్థం? ముప్పది యేండ్లుగా ప్రపంచవ్యాపితంగా కమ్యూనిస్టులు చెప్పిందంతా అబద్ధం అని వారే చెప్పతారు. ఇందులో ఏది అబద్ధమో? అంటే ముప్పది సంవత్సరాలుగా వారు చెప్పింది, మనం నమ్మింది అబద్ధం అని ఇప్పుడు నమ్మమంటారు.

బాగా నేవుంది నమ్మడాము కాని క్రుశ్చేవ్ కొంతకాలానికి అదృశ్యమై-మరో భలేనోవ్ అధికారానికి వచ్చి క్రుశ్చేవ్ చెప్పిందంతా అబద్ధమంటాడనుకో. అప్పుడుమనం వెంగళప్పలం కావలసిందేగా? క్రుశ్చేవ్ యిప్పుడు చెప్పుతున్న దానిలో అబద్ధాలు లేవని ఎవరనగలరయ్యా? పోలెండులో - పోజనాన్ కార్మికుల తిరుగుబాటు ప్రజాశత్రువులు అమెరికా ఏజంట్లు రెచ్చకొట్టారని రష్యాపరిపాలకుడు క్రుశ్చేవ్ సెలవిచ్చారు. అసలు కారణం యేమిటాఅని విచారిస్తే ఆఫ్యాక్టరీలో రష్యా పెట్టుబడి సగంవుందట. అధికోత్పత్తిపేరుతో, అధికశ్రమ, చాలని కూలీయిచ్చి కార్మికుల పీడించి, దోచుకొనడంతో తిరగబడ్డారట. అసలు విషయం దాచివుంచను "ఓహో విదేశీ ఏజంట్లు - జాగ్రత్త" అని అరుస్తాడు కామ్రేడు. అంటే పోజనాన్‌లో కార్మికులంతా విదేశీ ఏజంట్లయి పొయ్యారన్నమాట! క్రుశ్చేవ్ కమ్యూనిజంకన్నా వారికి విదేశాలకు ఏజన్సీ చెయ్యడం లాభసాటిగా వుందన్నమాటేగా?

కాని పోలెండు మంత్రి - కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి మొన్న యిచ్చిన ప్రకటనలో "విదేశీ ఏజంట్లు పోజనాన్‌లో తిరుగుబాటును రెచ్చగొట్టినారనడం అబద్ధం. దుర్భర పరిస్థితులు, అధికపని, తక్కువజీతాలు, మేనేజర్ల దుర్మార్గంతో విసిగెత్తిన కార్మికులు తిరగబడ్డారు" అనేశారు కమ్యూనిస్టు నాయకులు. ఏది నిజం?

రుమేనియాలో ప్రధానమంత్రి, కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శిని 1952 లో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వమే వురితీసింది. అప్పుడు ఆయన్ని ద్రోహిక్రింద వురితీయడం తప్పుఅని ఇప్పుడు 1956 లో ఆత్మ విమర్శలో తెలుసుకొనిరట. ప్రాయశ్చిత్తంగా - ఆనాటి ద్రోహి అయిన రాజక్ సమాధిపై అంతా దండలువేశారట. భర్త చనిపోయినందుకు అంత బాధపడలేదు రాజక్ భార్య. కాని ఆత్మవిమర్శ పేరుతో ఇంత ఆత్మద్రోహానికి తలపడినందుకు పిచ్చెత్తిందేమో "నాభర్తను చంపిన ద్రోహులను వురితీయండి" అని కేకలేస్తూ ఒక సభలో అల్లరిచేసిందట. "మాకు స్వేచ్ఛనివ్వండి - సభలుపెట్టుకొనే హక్కునివ్వండి" అని వేలకొలది విద్యార్థులు రాజక్ భార్య నాయకత్వాన వూరేగారట.

ఇదంతా విదేశీ ఏజంట్ల అల్లరి అంటాడు క్రుశ్చేవ్. గతసంవత్సరం రష్యాలో వ్యవసాయం పంట అనుకొన్న అంచనాలను దాటిపోయిందని ప్రకటన. యీ వారం వెలువడిన క్రుశ్చేవ్ ప్రకటనలో "అనుకొన్న అంచనాలలో సగంఅయినా పూర్తికాలేదు" అని వుంది. ఏది నిజం?

అభిప్రాయభేదాన్ని బహిరంగంగా చర్చించుకొనను, అవకాశంలేని విధానంలో అబద్ధాలు నిజం; నిజం అబద్ధాలు — అంటే పరిస్థితులనుబట్టి ప్రజలను భ్రమలలోవుంచను వాడేఎత్తుగడలే విధానం అయినప్పుడు, క్రుశ్చేవ్ ఏమిటి, స్టాలిన్ ఏమిటి ఎవరయినా - అబద్ధం-పచ్చిఅబద్ధం-ముమ్మాటికీ అబద్ధాలను, సత్యంక్రిందనమ్మించను తంటాలుపడవలసివస్తుంది.

అదిగాదుగాని, విచారకరమైన విషయమేమిటంటే, ఆనాడు స్టాలిన్ చెప్పినదంతా భుజానవేసుకు మోసిన భారత నాటుకమ్యూనిస్టులు, ఇప్పుడు క్రుశ్చేవ్ చెప్పాడుగావున, గతంఅంతా అబద్ధంఅని క్రుశ్చేవ్‌ను వీపున వేసుకు మోయడం విచిత్రం. అదిమంచో - చెడ్డో - రష్యాను మారుపల్కకుత్తుకలగా మింగలడమే వారికి అవసరమా? లేక సత్యంకోసం, విచక్షణాపూరితంగా పోరాడడమా? ఏమిటి వారికర్తవ్యం. అజయఘోష్‌కంటె గిట్టలాటవు నుంచి అప్పుడని, ఇప్పుడేనిమాట్లాడను. అధికారంలో ఏపార్టీవుంటే దానికి తాళంవేసే జనం మనలో కొంతమంది వుంటారుగదా. అల్లాగే అది ఏమయినా కానివ్వండి, రష్యాలో ఎవరు అధికారంలోవుంటారో - వారికే తాళంవెయ్యటకేతప్పదు కమ్యూనిస్టు నాయకులు. వారిపూడిగానికి వంతపాట పాడడమే కమ్యూనిజమవుతుందా? ఇది మా మాలు కమ్యూనిస్టులు, మాస్కోనమ్ముమందు కాస్త వదలి ఆలోచించవలసిన విషయం.

బహిరంగలేఖ

[3 పేజీ కొరవ]

మంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు యీజిల్లా నీటివసతుల విషయంలో ఆయన వ్యతిరేకంగా వున్నాడనే వదంతి నిజమూనో కాదో గాని, మీ రెండు నియోజక వర్గములలోని నీటి వసతుల విషయంలో ఏ మాత్రం అభివృద్ధి జరగక పోవడంవల్ల ఆయన వ్యతిరేకి ఏమోనని కూడా భావించవలసివుంది. ఆయన వ్యతిరేకి కాకపోయినా, కొన్ని సందర్భాలలో ఆయన పట్టించుకోవడంలేదని అర్థమౌతున్నది. ఏది ఏట్లున్నా ఆ వ్యతిరేకతనుకూడా మీరు సరిచేసుకోవలసిన బాధ్యతే మీయందున్నదిగదా.

మీకాలంలో - అందులోనూ మీరు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా మాకు సోమశిల రాలేదంటే - యీ బాధ్యత తమదేనని ఇప్పుడు కాకపోయినా భవిష్యత్తులోనైనా మీరు నెల్లూరుజిల్లాకు సమాధానం చెప్పుకోవలసి వుంటుంది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ప్రతిసంవత్సరం మార్పులు, మానవలు వుంటుంటాయని వింటున్నాము. అందువలన తామిప్పుడైనా ఆఖరి క్షణంలో నెల్లూరు జిల్లాకు పుణ్యంకట్టుకొని సోమశిలకు తగిన కృషిచేయాలని కోరుతున్నాను.

— జి. సి. కొండయ్య

** శివారెడ్డి పద్యాలు **

* * *

ఆచార్య రంగ

రైతు బాంధవుండు రాజకీయాలల్లో
మొండటివాడు, నైతె మెండె ఘటము,
యేకాంట్ కమ్యూనిష్టు యెద సేమకోరెడి,
రంగ కోపిమారు రత్నమండి.

గట్టి పట్టుబట్టు, గ్రిహారాశి బాగుంది,
మంచికోజాలేమొ మరల తమకు,
నాకు చిన్నకిప్పి నా ప్రశ్న నిజమైతె,
కాకపోతె కప్పు కాఫీ సిల్లియ్.

పెద్ద ఆసుపత్రి

పెంకిపిల్ల వర్పు పెద్దాసుపత్రిలో
ఎట్టిరోలు అపెకెంతపాయురు;
అమ్మగారు, యిచట అర్. యం. ఓ. యెవరంటె
కొక్కిరించె, యెంత తిక్కలేదొ.

తంతదధికారి, యనధికారిత, దీత
దతి ధనాధ్యుండు, నిరుపేద యితదటన్న
భేదభావమ్ము బోధనాపబోము, ఓ. పి.
డాక్టరు మంచోడు, సేమన్న సాక్షిటెపితి.

గ్రంథసమీక్ష

పుష్పలావిక

ఇది, వెన్నెల్రు కవికుమారుల రచనలను సంపుటీకరించి శ్రీ పసల సూర్యచంద్రరావు గారు, ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రధానామాత్యులైన శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి సమర్పించిన కానుక. రామణీయకతలో నేమి, మాధుర్యములో నేమి, మృదుత్వములో నేమి, పుష్పాలకు పద్యాలకు చాలసామ్యమున్నది. ఒక్కొక్క పద్యము నొక్కొక్క పుష్పముగా నెంచి, పుస్తకమునకు "పుష్పలావిక" అని పేరుపెట్టుట సొగసుగా నున్నది. ఈ పుష్పలావిక పూలబుట్టలో పృథగ్విధ కుసుమములు సంతరింపఁబడియున్నవి. దుర్లభములైన నందనపారిజాతములు మొదలు, పుట్టలచెంత గుట్టలమీద గుబాళించు కొండ మల్లెలవఱకు లభ్యములగుచున్నవి. అన్నియు కమ్మని తావులను వెదజిమ్మునవియే!

మొదటిది, శ్రీ చల్లా కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి గారు రచించిన "గోపాలాష్టకము". ఇందు, శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి సనాతన ధర్మ పునరుద్ధరణాదీక్షయు, రాజనీతియు వర్ణితములు.

రెండవది, శ్రీ గోనెళ్ల రామమూర్తిశాస్త్రి గారు రచించిన "గైర్వాణి". ఇందు, రెడ్డిగారి సంస్కృత భాషాభిమానము హృదయంగమముగా చిత్రింపబడినది. సంస్కృతభాషకు సహజమైన గంభీరశైలియే గాక, శ్లోకములు చమత్కార భరాయిష్టములు గానున్నవి.

ఉదా: "గోపాల కోహ్యద్భుత చంద్రమౌళిః
గోపాలకం హ్యద్భుత చంద్రమౌళిం
అపూర్వ విఖ్యాత యశః ప్రకాశం
కరోతు రాధాహృదయే నిషణ్ణః"

మూడవది నాలుగవది శ్రీ కొనకళ్ల వెంకటరత్నంగారు రచించిన "సుహృదుపాయనము", "అక్షరకుశాక్షతలు" అనునవి. వీనిలో రెడ్డిగారి రసికత, కళావైదగ్ధ్యము ప్రస్ఫుటములు. శైలి, లక్షణ రక్షితము గాక పోయినను, పదములు కప్పురంపుఁబలుకుల వంటివి. భావము హృదయంగమము.

ఐదవది, శ్రీ వేదుల సూర్యనారాయణ శర్మగారు రచించిన "రాగోదయము". ఇందలి వస్తువు — సిద్ధార్థుండు యశోధరను వరించుఘట్టము. ఈ పొత్తములోని రచనలలో నియ్యది చుక్కలలో చందమామవంటిది. నిరర్గళమైన ధార, గంభీరమైన శైలి, ముద్దులు మూటగట్టు భావములు - అన్నిటికితోడు లాక్షణికభావ, యిందు పొందికగాంచియున్నది. ఒక్కొక్క పద్యము, తావులెగజిమ్మి, తేనెవెల్లువలు పెట్టు విరియబూచిన క్రొవ్విరిబూవు. జాను తెనుగు చవులూరించుచున్నది. మచ్చునకొక్కటి:

"చిఱుత సీతాళోకచిలుక రంగులమైక
బిగికట్టులలో గుబ్బ లెగసియాడ"

భావమును వ్యక్తపరచుటకు యతిప్రాసములు ఆటంకములను సిద్ధాంతమిందు రాద్ధాంతమైనది.

ఆరవది, శ్రీ పెనుమెచ్చు సత్యనారాయణరాజుగారు రచించిన "ఆరాధన". భగవంతునిదృష్టిలో కులమతభేదాలు లేవు అను సత్యము దీనియందు ప్రతిపాదితము. గంభీరమైన శైలిలో నిర్దుష్టమైన భాషలో రచన సరసముగా సాగిపోయినది.

ఏడవది, శ్రీ అమ్మిశెట్టి లక్ష్మయ్యగారు రచించిన "విశ్వగీతి". మానవుని కర్తవ్యము బోధించునది. "అల్పాక్షరముల ననల్పార్థరచన" అనునట్లు సులభమైన శైలిలో మహత్తరమైన భావములు కూర్పబడినవి. మచ్చునకొక్కటి:

"సుపరిశుద్ధమైన తపనీయవస్త్రమ్ము
సుందరాంగికట్టు శోభగూర్చు
సాధువర్తనమ్ము సత్యమ్ము వచనమ్ము
తరుగులేని చక్కఁదనముగూర్చు".

ఎనిమిదవది, శ్రీ కోన రాఘవయ్యగారు రచించిన "భక్తి". శైలిలోనే గాక, భావగరిమలో సైతము పోతనామాత్యుని దలపించునది.

"తనమతమువీడి యన్య మతంబుగూడి
యింద్రియోద్వృత్తి నడచక స్వేచ్ఛఁజనించు,
విధినిషేధంబు లరయక విజ్ఞులమను
హీనమతులకు భక్తి యొసఁగుకీడ!"

పాశ్చాత్య సంస్కార వాసనాప్రభావముగల కొందరకిదినచ్చదేమో! అయినను వున్నసత్యము అంతే!

తొమ్మిదవది, శ్రీ కొనకళ్ళ వెంకటరత్నం గారు రచించిన "గేయకుసుమాలు". భారత రాజనీతి, ప్రదర్శితము. ప్రతికుసుమములోను భావమకరందము వెల్లువలు కట్టుచున్నది.

రసజ్ఞుడైన ప్రదాతయు, రసపిపాసియైన ప్రతిగ్రహీతయు యీ పుష్పలావిక మూలమున ధన్యులైనారు.

చలువలొలయించు సొగసైన జాజిపూలు
వాసనల వెదఁజిమ్ము సంపంగిపూలు
తేనెలొలికించు నవమాలతీ సుమాలు
పొత్తపుంబుట్టఁబద్దెంపుఁబూపరాలు.

— కె. యస్.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

గృహారంభ ప్రవేశ వైవాహిక ముహూర్తం

ఆగష్టు 10 తేదీ ఉదయాత్పూర్వం మిధున లగ్నం పై ఉదహరించిన కార్యములకు నిర్దుష్ట శుభదినము.

వృష్టిలేదు

ఈ వారమున వృష్టియోగములు లేవు.

ఆశ్లేషకార్తె

ఆగష్టు 2 తేది రాత్రి గం|| 8—29ని|| కు|| 16 తేదీ గం|| 7—2 ని|| వరకు ఆశ్లేషకార్తె.

ఆగష్టు తిధులు

4	శని	త్రయోదశి	రా	10—16	గం.వ.
5	ఆది	చతుర్దశి	రా	8—25	,,
6	సోమ	● అమావాస్య	సా	5—0	,,
7	మంగళ	శ్రావణ శుద్ధపాడ్యమి	మ	2—28	,,
8	బుధ	విదియ	మ	12—7	,,
9	గురు	తదియ	ఉ	10—5	,,
10	శుక్ర	చవితి	ఉ	8—23	,,

కీ. శే. దుర్భా సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారు

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి

* * *

సంస్కృతాంధ్రభాషావిశారదుండు,
మహితమతిశాలి, మంచి విమర్శకుండు,
పేరుగాంచినయొజ్జ, కవిప్రవీరుఁడు
శర్మ మనలను దిగనాడి చనియె నకట!

అలుపదిరెబ్బదేఁడులు ని
రంతర దీక్షగ సాహితీసము
ద్ధరణమొనర్చి, పౌర్విక కవి
శాకలితోత్తమ కావ్యముల్ పారిం
భోరి వెలయించి, సింహపుర
ముఖ్య బుధవ్రజ ముఖ్యుఁడౌచు సు
స్థిర యశమందె; ఆ సుకృతి
జీవితమెన్నఁగ ధన్యమన్నిటన్.

అల్లనగోనె శాంధ్ర మల్లినాథుని దన్ని
'అభినవతిక్కన'యన్న బిరుదు
అల్ల త్రిలింగ విద్యాపీఠి 'సాహితీ
స్థాపక' బిరుదంబు సరవిగాంచె
ప్రౌఢిమై వాంధ్రసారస్వత పరిషత్తు
చే 'మహోపాధ్యాయ'చిహ్నమొనసె
జ్యోతిష వేదాంత శాస్త్రమ్ములందుఁ బ్ర
జ్ఞాశాలియన్న విఖ్యాతినందె
అన్ని గుణములఁ దనకు దీటైన సుతుని
యభ్యుదయమెంచి యానంద మనుభవించెఁ
బూర్ణ పురుషాయం బెట్టి పాలియు లేక
కడకెఁ బుణ్యాత్ముఁడని వేరె నుడువనేల?

వేదము పండితుండు చను
వెన్నఁ బ్రశస్త కవిత్వసాహితీ
వేదికనిల్పి సింహపుర
విశ్రుతకీర్తిని నిల్పఁబెట్టె వి
ద్యాదయితుండు శర్మ; యిపు
డా మహనీయుఁడు దాటిపోయె; ని
క్కీ! దిగజాఱుచున్న దిటు
సింహపురిన్ బల మాంధ్రభారతిన్.

సంస్కృతమ్మున కెట దిగ్గజాలవంటి
పండితులు సజ్వ రున్నారు; వాస్తవముగఁ
దెలుఁగునకుఁ జెప్పిరేని దగ్గ దిట్టలేఁడు
మమ్ము బోంట్లకు నింత సాయమ్మొనర్ప.

అఖిలైహిత సంబంధం
బు ఖిలంబుగ నమర భావముం బొందితి వా
మఖపుపురి నిరవుకొను మింక
సుఖముగ దుర్భాన్వవాయ! సుబ్రహ్మణ్యా!

నీ కృతులును నీ శిష్యులు
నీ కొమరుఁడు నీదుకీర్తి నిల్పంగల ప్ర
జ్ఞాకలితులు నిశ్చింతగ
నాకానందానుభూతి నందుము సుకవీ!

అపరేషన్ లేదు — భయంలేదు
పథ్యంలేదు — గ్యారంటీ చికిత్స
రాయ్ ఎలెక్ట్రిక్ వైద్యచికిత్స
వరిబీజములు - బుడ్డలు - అండవాతము - మూలవ్యాధి - లూటీ - భగందరములకు
యస్. వి. రాయులు
(గోపీరంగుమిద్దె) హాస్పిటల్ రోడ్డు - నెల్లూరు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడ పనిలేదు
*
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

అన్ని శుభకార్యాలకు
అవసరాలకు
సిల్కు
మిల్లు
చేనేత
అన్ని వస్త్రాలకు
నిలయము
రాయవరపు జగన్నాధం
గ్రీన్ ప్యాలెస్
(ఆంధ్రబ్యాంకు ఎదుట)
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

నారసింహ లేహ్యం

బంగారుతో చేరినది. మేహము, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టం, అతిమూత్రమును హరించి బలమును వీర్య వృద్ధిని కలిగించును.
20 రో|| డబ్బీ రు. 3—4—0 లు, పోస్టేజి రు. 1—1—0 లు. మా క్యాటలాగు ఉచితం.
పి. శ. వి. అండ్ కో.,
ఆయుర్వేదసమాజం. పెరిదేపి. నెల్లూరుజిల్లా

పక్షవాతమునకు
PARALYSISCURE (Regd.,)
(Trade Mark No. 154754)
మా మందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. ఆ వ్యాధి నుండి మిమ్ముల విముక్తి చేస్తుంది. దిగులుపడవలదు. వారంమందు 8—12—0
బొమ్మా జితేంద్ర
(బొమ్మా కేశవులు కుమారులు)
నెల్లూరు

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాత నివారణ డిపో
మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, రుద్రవాతం, చప్పు, తిమ్మిర్లను త్వరలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్ మార్కు గల ఔషధము మాత్రమే సేవించుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు — యింతకుమించినది ప్రపంచంలో లేదు.
ఒకవారమునకు ఔషధము రూ. 7-0-0 లు. ప్యాకింగ్ పోస్టేజి వేరు.
"ఆయుర్వేద కేసరి" — "వైద్యవిశారద" "కవిరాజ్" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
పక్షవాత స్పెషలిస్టు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి. నెల్లూరు.

పల్లెటూళ్లు

ఆత్మకూరు తాలూకా పర్యటన

రాష్ట్రోపాధ్యాయ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ శింగరాజు రామకృష్ణయ్య, తాలూకా సంఘ అధ్యక్షుడు ఆర్. సీతారామరావు గారితో కలసి ఆత్మకూరు తాలూకాలో ఆరు రోజులపాటు పర్యటించారు. సభలు, సమావేశాలు, సన్మానాలు, విధివాగ్దానాలు మున్నగు కార్యక్రమం జరిగింది. ప్రతిసభలో శ్రీ రామకృష్ణయ్యగారు ఉపాధ్యాయ సంఘ ఆశయాలను వివరించారు. ఈ సంఘం ఏ రాజకీయ పార్టీకి చేరికకాదని అన్నారు. 1947 లో సంఘం స్థాపించబడిన నాటినుండి అది సాధించిన విజయములను వివరించారు. గత ఎన్నికలలో తాను వ్యక్తిగత హోదాలోనే కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థిగా పోటీచేశానని, సంఘానికేమీ సంబంధంలేదని, సంఘంలోని ప్రతివ్యక్తి ఏ రాజకీయ అభిప్రాయాన్నైన కలిగి వుండవచ్చునని చెప్పారు. పర్యటన విజయవంతంగా నెరవేరింది.

—ఓ. వి.

* * *

సింగరాయకొండ సానుభూతి

సింగరాయకొండ హైస్కూలు భవన నిర్మాణ దాతలలో ముఖ్యులగు అయితా రామయ్యశ్రేష్టి సానుభూతిసభ గత 27 తేది ప్రధానోపాధ్యాయుని అధ్యక్షతన జరిగింది. పంచాయితీ మాజీ అధ్యక్షులు శ్రీ సిక్కోల్లు సుబ్బారావు ప్రభృతులు స్వర్గీయ శ్రేష్ఠిగారి దాతృత్వమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి. వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెల్పుతూ తీర్మానించబడింది. సంతాపసూచకంగా ఆరోజు హైస్కూలు మూయబడింది.

—కె. సత్యనారాయణ.

* * *

కనిగిరివార్తలు

పంచాయితీ పార్కు, లైబ్రరీ అధ్వాన్న స్థితిలో వున్నవని, వాటి నభివృద్ధిపరచమని ఎస్. ఏ. రవూఫ్‌గారు వ్రాస్తున్నారు. క్రొత్త పాలక వర్గం శ్రద్ధవహించుగాక!

* * *

గత 29 తేది కొందరు యువకులు, జిల్లా విద్యార్థికాంగ్రెస్ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ బసిరెడ్డి కొండారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై తాలూకా నాగార్జునసాగర్ రైతు మహాసభను ఆగస్టులో జరుపుటకు, శ్రీయుతులు చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి, వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి, వీరాస్వామి ప్రభృతులను ఆహ్వానించుటకు తీర్మానించారు. కొండారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా, వై. సి. ఖాదరిగారు కార్యదర్శిగా; జి. వెంకటేశ్వర్లరెడ్డి, వై. గురుస్వామిరెడ్డి, చిన్నకాసిరెడ్డి, సి. హెచ్. నరసింహంగారలు సభ్యులుగ ఒక ఆహ్వాన సంఘం ఏర్పడింది.

* * *

కావలి సన్మానం

దాదాపు యిరవై దినాలనుండి మహాభారతమును హరికథగా జెప్పి పేరమన్నన లందిన విద్యాదానకర్ణ శ్రీ తెల్లాకుల వెంకటేశ్వరగుప్త (తెనాలి) భాగవతార్ గారికి, గత 25 తేది, ధర్మరాజ పట్టాభిషేకసమయమున, డిప్యూటీ కలెక్టరు శ్రీ కె. వెంకటచలంగారి అధ్యక్షతన, గొప్పసన్మానం జరిగింది. పది వేలమంది పాల్గొన్న మహాసభలో బంగారు పతకము, నూతన వస్త్రములు బహూకరింపబడినవి. శ్రీ గుప్తగారి కళాకౌశలము, దేశసేవనుగూర్చి శ్రీయుతులు వేదుల సత్యనారాయణ, కేసరి సుందరరామశర్మ, కేసరి వెంకటాద్రియ్య, పెక్కుమంది గుప్తులు — శ్రేష్ఠులు ప్రశంసించారు. హరిదాసుగారితోపాటు వాయులీనమును వాయించిన పూసపాటి సుబ్రహ్మణ్యం, మార్దంగికులు కోదాటి అమృతలింగంగారలనుగూడా నూతన వస్త్రాలతో సత్కరించారు. చక్కా సత్యనారాయణ గుప్తగారు వందనసమర్పణం గావించారు.

—ఓ. వి.

* * *

శ్రీహరికోటస్కూలు

యానాది స్కూలు హెడ్మాస్టరుగారు జూన్‌లో రెండురోజులుమాత్రం దర్శనమిచ్చి, యిప్పటివరకు అంతులేదు. పేము అల్లకం నేర్పే అయ్యవారే చదువు చెప్తున్నాడంటే, యిక ఆ స్కూలులో పిల్లలకు చదువు ఎంత బాగ వస్తుందో వూహించండి. వేరే టీచరునైనా వేసి వుద్ధరించండి.

—పురంధర రెడ్డి

* * *

పెదారికట్లస్కూల్ ఫైనల్

మొన్నటి స్కూల్ ఫైనల్ ఫలితాలలో ఒక విద్యార్థి ఫలితం నిలిపిపెట్టబడి వుండినది. ఇప్పుడు ఆ విద్యార్థిగూడా వుత్తీర్ణుడయ్యాడు. అంటే 22 మందికిగా 9 మంది ప్యాసైనారన్న మాట. అంటే నూటికి 41 దామాషా.

—ఓ. వి.

* * *

తోటపల్లిగూడూరు జాతీయ విస్తరణకేంద్రము

చిన చెరుకూరు పిల్లలపార్కు ప్రారంభోత్సవం జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ మొహిలుల్లాగారిచే జరుపబడింది. జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసరు శ్రీ కృష్ణమాచారి, పంచాయితీ అధ్యక్షులు దశరథరామరెడ్డి, గ్రామాభ్యుదయకర్త శ్రీ రామరాఘవరెడ్డి ప్రభృతులు పార్కులో మొక్కలను నాటిరి. కలెక్టరుగారు మొక్కలు నాటుతూ, మొక్కలు నాటుటలోని శ్రద్ధను పెంచుటలో ప్రదర్శించాలని, పిల్లలందరు వారి వారి యిండ్లలో ఒక్కొక్క మొక్కనైనా నాటాలని వుద్బోధించారు. ఆకిలి మల్లికార్జునయ్యప్రభృతులుగారు వందన సమర్పణం చేశారు. చిన చెరుకూరు ఆదర్శ గ్రామంగా పరిగణింపబడి, అభివృద్ధి చేయబడుతున్న విషయం పాఠకులకు తెలిసిందే. ఈ కార్యక్రమమంతా బ్లాక్ ఆఫీసరు శ్రీ కె. వి. వీరభద్రయ్య, బి. ఏ. గారి పర్యవేక్షణలో జరిగింది.

—ఓ. వి.

* * *

గంగులవారి చెరువుపల్లి మహాసభ

[illegible]

సమాజ్ మహాసభ గత 27 తేది జనాబ్ మహమ్మద్ బాషుసాహెబుగారి అధ్యక్షతన వైభవంగా జరిగింది. జిల్లా కన్వీనరు శ్రీ రావిపాటి మహాసంఘగారు సభను ప్రారంభిస్తూ, భారతసేవక్ సమాజ్ ఆశయాలను, పంచవర్ష ప్రణాళికలద్వారా జరుగుతున్న దేశాభివృద్ధిని వివరించారు. ఈ కార్యాల్లో ప్రతిఒక్కరి చెయ్యివుండాలన్నారు. కాయకష్టం గౌరవప్రదమైనదని వెలిబుచ్చారు. సంఘభద్రిధరించి మింగతసగాన్ని సమాజ్ ద్వారాపొంది, గ్రామాభివృద్ధి కార్యాలను నిర్వహించుకోవలసిందిగా కోరారు. శ్రీ ధనెంకుల నరసింహంగారు వుపన్యసిస్తూ, ప్రజాకార్యాలపట్ల శ్రద్ధవహించని ప్రజాప్రతినిధులపై ఆధారపడి అకాథంగం పొందే బదులు, సుసంఘటితమై ఆందోళనచేయడం వుత్తమమార్గమని అన్నారు. అధ్యక్షులు బాషుసాహెబుగారు ప్రభుత్వోకృషిని గమనిస్తూ, నాయకులను బలపరుస్తూ, కులమతరహితంగావ్యవహరించాలని వుద్బోధించారు. తాలూకాలోని ముఖ్యప్రాజెక్టులగు గండిపాళెం, మెట్టుకొండలరిజర్వాయరు, గంగులవారి చెరువుపల్లెచెరువు, బోడబండకాల్వ, కొన్నికోట్లు కావాలనిజోరుతూ, వీటికి ప్రజలు విరాళాలద్వారా, శ్రమదానం ద్వారా సహకరించాలని తీర్మానించబడింది. మహాసభకు తాలూకాకన్వీనరు కప్పా వెంకటరమణరాజుగారు చక్కని ఏర్పాట్లుచేశారు.

—ఓ. వి

* * *

జయంపు వుత్సవాలు

ప్రతినెల నామకార్థంగా జరిగే హరిజన దినోత్సవం, వనమహోత్సవం, ఎరువుల వాదకం వారోత్సవములు ఒక్కసారిగా, వెంకటగిరి తాలూకా జయంపుల్లో గత 30 తేది విజయవంతంగా జరిగినవి. కలెక్టరు, జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారి, సంక్షేమాధికారి, తాలూకా వుద్యోగబృందం, స్థానిక శాసనసభ్యులు యీ కార్యక్రమంలో పాల్గొనిరి. వుత్సవం, హరిజనపాలెం సందర్శనం, పిల్లలకు మిఠాయి పంపకం అనంతరం సాయంకాలం చెట్లునాటే కార్యక్రమం జరిగింది. చక్కటి తేనీటివిందు అనంతరం జరిగినసభలో అధికారులు శ్రీ మొహిలుల్లా, రఘునాధరెడ్డి, వుపమ్మకసాహెబు; శాసనసభ్యులు వెంకటస్వామిరెడ్డి, అల్లం కృష్ణయ్య; ఇప్పా వెంచయ్యగారిలు వుపన్యసించిరి. తాసిల్దారు శ్రీ కోటయ్యగారిగారు సభాప్రారంభంలో పరిచయ వాక్యాలు పలికారు. మల్లు వెంకటరమణారెడ్డిగారు ప్రాథమిక పాఠశాలను మాధ్యమిక పాఠశాలగా మార్చవలసిందిగాను హాస్పిటల్ నెలకొల్పవలసిందిగానూ కోరారు. కలెక్టరు మొహిలుల్లాగారు రెండువిషయాల్లో సహాయపడగలనన్నారు. హరిజనుల విజ్ఞప్తులను వినిరి. రాత్రి గూడూరు రాఘవరెడ్డిగారి భవనములో విందుజరిగింది. కలెక్టరు, శాసనసభ్యులు రాత్రి హరిజనవాడకు వెళ్ళి, వారి సన్మానమును స్వీకరించి వచ్చిరి.

—పి. రామకృష్ణయ్య

జమీన్‌రైతుచందా	
సంవత్సరం చందా	6—8—0
అర్ధ సంవత్సరానికి	3—8—0
విడి ప్రతి	0—2—0

విజయవాడ - గుంటూరు - నెల్లూరు - మద్రాసు

లారీ (పార్సిల్) రవాణా

మీ వస్తువులు భద్రంగా చేరాలన్నా - మీ సామాను సకాలంలో అందవలెనన్నా - సరీసు రేట్లతో వెంటనే ఏర్పాటు చేసికోండి - ముఖ్యంగా చెప్పతగినది : మీరు బుక్‌చేయు ప్రతి వస్తువుకు మేము జవాబుదారీగా వుంటున్నాము. మా అల్‌ప్రూఫ్ లారీలో ఒకసారి మీ సామాను తెప్పించుకొని చూడండి.

యు. బి. యస్. లిమిటెడ్, నెల్లూరు

—— గోడవున్ఆఫీసులు ——

నెల్లూరు	: స్టూండా వీధి	—	: టెలిఫోన్	52,
గుంటూరు	: 22/199	. కృష్ణానాదతోట	: ,,	171.
మద్రాసు	: 162,	. వాల్‌టాక్సరోడ్డు:	,,	4440.
విజయవాడ	: యునైటెడ్ లారీసర్వీసు . బందరుకాల్వ		: కృష్ణలంక.	

Edited Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Power Press, 170,Thipparajuvari St. Nellore.